

XIX. évfolyam, 7. szám, 2016

AGRÁRPIACI JELENTÉSEK

TEJ ÉS TEJTERMÉKEK

Tej és Tejtermékek
XIX. évfolyam, 7. szám, 2016

Megjelenik havonta
2016. július 20.

Felelős szerkesztő
Dr. Stummer Ildikó

Szerző
Mándi-Nagy Dániel
mandi-nagy.daniel@aki.gov.hu

Kiadó
Agrárgazdasági Kutató Intézet
H-1093 Budapest, Zsil utca 3-5.
Postacím: H-1463 Budapest, Pf.: 944
Telefon: (+36 1) 476-6093
Fax: (+36 1) 217-8111
www.aki.gov.hu
aki@aki.gov.hu
https://pair.aki.gov.hu

ISSN 1418 2130

A Tej és Tejtermékek piaci jelentésén kívül kínáljuk még a Baromfi; Zöldség, Gyümölcs és Bor; Élőállat és Hús; Gabona és Ipari Növények piaci jelentéseket is.

A kiadványokkal kapcsolatban részletes felvilágosítást ad:
Publikációs Csoport
publikacio@aki.gov.hu
Telefon: (+36 1) 476-3060

Minden jog fenntartva. A kiadvány bármely részének sokszorosítása, adatainak bármilyen formában (nyomtatott vagy elektronikus) történő tárolása vagy továbbítása, illetőleg bármilyen elven működő adatbázis-kezelő segítségével történő felhasználása csak a kiadó előzetes írásbeli engedélyével történhet.

Tartalomjegyzék

Összefoglaló	3
Tejpiaci jelentés	4
Világ	4
Európai Unió.....	4
Magyarország	5
Agrárpolitikai hírek	6
Ábrák, táblázatok	7
Nyerstej.....	7
Tejtermékek	15
Tejfelvásárlás.....	22
Határidős jegyzések.....	27
Nemzetközi előrevetítések.....	31

Összefoglaló

Magyarországon a nyerstej országos termelői átlagára 65,98 forint/kilogramm volt 2016 júniusában. A zsírtartalom 0,07 százalékpontos, a fehérjetartalom 0,05 százalékpontos romlása és az alapár 1 százalékos mérséklődése miatt a nyerstej átlagára 3 százalékkal volt alacsonyabb júniusban a májusinál. A nyerstej átlagára 13 százalékkal volt alacsonyabb az előző év azonos hónapjához viszonyítva. A nyerstej kiviteli ára a belpiaci árnál 4 százalékkal alacsonyabb, 63,4 forint/kilogramm volt 2016 júniusában, egy hónap alatt 13 százalékkal emelkedett, míg az előző év azonos hónapjától 11 százalékkal maradt el.

Az Európai Unióban a tejtermelés 1,3 százalékkal, 165,7 millió tonnára, a tejfelvásárlás 1,4 százalékkal, 153,8 millió tonnára nöhet 2016-ban az előző évihez képest. A tejfelvásárlás bővülése az év első négy hónapjában 5,5 százalék volt, a növekedés ezt követően lelassult, és a tejfelvásárlás az év második felében már elmaradhat az egy évvel korábbtól. A 2016 első negyedévi növekedéshez az is hozzájárult, hogy alacsony volt az előző évi bázis. Néhány tagország ugyanis a tejkvóta 2015. április 1-jéi kivezetését megelőzően csökkentette a tejfelvásárlását annak érdekében, hogy minimalizálja a tejkvóta túllépése után fizetendő büntetőilleték mértékét.

Az EU-ban a nyerstej árának év eleje óta megfigyelhető csökkenése és ezzel egyidőben a takarmányárak, különösen a szójadara árának növekedése miatt tovább mérséklődött a tejtermelők árbevétele. A tejtermelők néhány hónapig még kitartottak a hitelek törlesztése miatt, azonban az elmúlt hónapokban már elkezdtek levágni a teheneik egy részét. Az Eurostat adatai szerint a tehenek vágása az Európai Unióban 6 százalékkal, az EU-15-ben 5 százalékkal, míg az EU-13-ban 13 százalékkal nőtt az év első négy hónapjában az előző év azonos időszakához képest. A legtöbb tehenet (86 százalék) a régi tagországokban küldték a vágóhídra. Az AKI vágási statisztikája szerint Magyarországon az év első öt hónapjában 1 százalékkal több tehenet vágtak az előző év azonos időszakához viszonyítva. Hazánkban a tejfelvásárlás az év első öt hónapjában 2 százalékkal bővült a KSH adatai szerint.

Tejpiaci jelentés

Világ

A nyerstej termelői ára az Európai Unióban 18 százalékkal, az Egyesült Államokban és Új-Zélandon egyaránt 14 százalékkal csökkent 2016 májusában az egy évvel korábbihoz képest. Ausztrália tejtermelése 3,5 százalékkal maradt el, míg Új-Zélandé 0,4 százalékkal haladta meg január–májusban az egy évvel korábbit. Az erőteljes bel- és külpiazi kereslet miatt az USA-ban a tejtermelésből származó árbevétel nem olyan alacsony, mint Óceániában vagy az EU-ban, így a tejtermelés az idén az Amerikai Egyesült Államok mezőgazdasági minisztériumának (UDSA) júliusi előrejelzése szerint 1,8 százalékkal bővíthet. A belpiazi kereslet fehérjeegyenértékben kifejezve 5 százalékkal és 5,4 százalékkal, zsíregyenértékben számolva 2,6 százalékkal és 2,2 százalékkal volt magasabb áprilisban és májusban az előző év azonos hónapjánál.

A világpiacon a teljes tejpör értékesítési ára (FOB Óceánia) 2016 27. hetén a 7. hetinél 9 százalékkal, a cheddar sajté a 11. hetinél 11 százalékkal, a sovány tejpöré a 21. hetinél 13 százalékkal, az ömlesztett vajé a 19. hetinél 15 százalékkal volt magasabb. Kína teljestejpor-importja 20 százalékkal, a sovány tejpöré 13 százalékkal, a vajé és a vajolajé 46 százalékkal emelkedett 2016 első négy hónapjában az előző év azonos időszakához viszonyítva. A Rabobank júliusi prognózisa szerint az árak emelkedésére leghamarabb 2017 első felében lehet számítani, azonban a magas készlet szint és a gyenge globális kereslet akár késleltetheti is a folyamatot. A készletek szintje tejegeenértékre átszámolva 6,4 millió tonnával haladhatja meg az előző öt év átlagát az idén.

Európai Unió

A nyerstej azonnali (spot) piaci ára Olaszországban a 2016. 18–29. hét közötti időszakban 55 százalékkal nőtt. Hollandiában a nyerstej azonnali (spot) piaci ára 2016 17–25. hete között 62 százalékkal nőtt, ezt követően stagnált a 28. hétig. Hollandiában a nyerstej spot piaci ára áfa nélkül, szállítási költséggel 4,4 százalék zsírtartalomra vonatkozóan 27,5 euró/100 kilogramm volt július 13-án. Az olaszországi Veronában a nyerstej

spot piaci ára július 18-án áfa nélkül, szállítási költséggel 34,15 euró/100 kilogramm, a Németországból és Ausztriából származó 3,6 százalék zsírtartalmú nyerstejé 33,5 euró/100 kilogramm, a fölözötté 20,5 euró/100 kilogramm volt. Olaszországban, Lodi városában július 11-én a nyerstej spot piaci ára áfa nélkül, szállítási költséggel, 60 napos fizetési határidővel 32,5 euró/100 kilogramm, a 3,6 százalék zsírtartalmú, Franciaországból származó nyerstejé 30,5 euró/100 kilogramm, a Németországból származóé 32 euró/100 kilogramm, a fölözötté 19,5 euró/100 kilogramm volt.

A németországi Élelmiszer-gazdasági Kutató Központ (ife) havi rendszerességgel közzéteszi a nyerstej alapanyagértékét 4,0 százalék zsír- és 3,4 százalék fehérje-beltartalomra vonatkozóan. Az alapanyagérték tükrözi a nyerstej összetevőinek (zsír, fehérje) árát, amelyet a hannoveri és a kempteni árutőzsde vaj- és soványtejpör-jegyzései alapján határoznak meg. A zsírtarték 13 százalékkal, a fehérjeérték 6 százalékkal csökkent, így az alapanyagérték 9 százalékkal volt alacsonyabb 2016 júniusában az előző év azonos hónapjához képest.

Németországban az ömlesztett vaj értékesítési ára 2016. 18–29. hét között 36 százalékkal, a sovány tejpöré 2016. 11–29. hét között 10 százalékkal nőtt. A kempteni árutőzsdén a 25 kilogrammos kiszerelésű ömlesztett vaj értékesítési ára 332,5 euró/100 kilogramm, a 25 kilogrammos kiszerelésű zsákos, élelmezési célú (intervenciós minőségű) sovány tejpöré 176,5 euró/100 kilogramm volt a 29. héten. Az intervenciós árszintnél az ömlesztett vaj ára 50 százalékkal, a sovány tejpöré 1 százalékkal magasabb volt a vizsgált héten.

Az Európai Bizottság júliusi rövid távú kitekintése szerint a globális túlkínálat és felhalmozódott készletek árleszorító hatása érezhető jelenleg az unió tejpiacán, így néhány hónapig még nem várható a nyerstej árának az emelkedése. Az oroszországi importtilalom meghosszabbítása ellenére az EU tej- és tejtermékexportja tejegeenértékben kifejezve 5 százalékkal, közel 900 ezer tonnával nőhet az idén tekintettel arra, hogy a szovjet utódállamon kívüli régi és új célpiacok kereslete élénkülhet az uniós termékek iránt. Ehhez hasonló emelkedésre lehet számítani 2017-ben is.

Az Európai Unióban a tejtermelés 1,3 százalékkal, 165,7 millió tonnára, a tejfelvásárlás 1,4 százalékkal,

153,8 millió tonnára nőhet 2016-ban az előző évihez képest. A tejhasznú tehenek száma 1,1 százalékkal, 23,2 millió egyedre csökkenhet, míg a tejhozam 2,4 százalékkal, 7042 kilogramm/tehenre javulhat ugyanekkor. A tejfelvásárlás bővülése az év első négy hónapjában 5,5 százalék volt, a növekedés ezt követően lelassult, és a tejfelvásárlás az év második felében már elmaradhat az egy évvel korábbtól. A 2016 első negyedévi növekedéshez az is hozzájárult, hogy alacsony volt az előző évi bázis. Néhány tagország ugyanis a tejkvóta 2015. április 1-jéi kivezetését megelőzően csökkentette a tejfelvásárlását annak érdekében, hogy minimalizálja a tejkvóta túllépése után fizetendő büntetőilleték mértékét.

Az EU-ban a nyerstej árának év eleje óta megfigyelhető csökkenése és ezzel egyidőben a takarmányárak, különösen a szójadara árának növekedése miatt tovább mérséklődött a tejtermelők árbevétele. A tejtermelők néhány hónapig még kitartottak a hitelek törlesztése miatt, azonban az elmúlt hónapokban már elkezdték levágni a tehenek egy részét. Az Eurostat adatai szerint a tehenek vágása az Európai Unióban 6 százalékkal, az EU-15-ben 5 százalékkal, míg az EU-13-ban 13 százalékkal nőtt az év első négy hónapjában az előző év azonos időszakához képest. A legtöbb tehenet (86 százalék) a régi tagországokban küldték a vágóhídra. Az AKI vágási statisztikája szerint Magyarországon az év első öt hónapjában 1 százalékkal több tehenet vágtak az előző év azonos időszakához viszonyítva. Hazánkban a tejfelvásárlás az év első öt hónapjában 2 százalékkal bővült a KSH adatai szerint. Lengyelországban a száraz időjárás miatt rossz a legelők állapota, ami a tehénvágások növelését tette szükségessé, így az 12 százalékkal nőtt az év első négy hónapjában az előző év azonos időszakához képest. Ennek ellenére a tejfelvásárlás az egy évvel korábbinál 9 százalékkal volt több a megfigyelt időszakban.

Az unió soványtejsor-termelése az év első négy hónapjában 18 százalékkal nőtt, míg a kivitele 8 százalékkal csökkent az egy évvel korábbihoz képest. Különösen az Algériába (-21 százalék) és az Egyiptomba irányuló export (-23 százalék) esett. A sovány tejsor termelése 4,6 százalékkal, 1,6 millió tonnás rekordszintre emelkedhet az idén. Az export a második félévben élénkülhet, de éves szinten 3,5 százalékkal maradhat el az egy évvel korábbtól. A belpiaci felhasználás kismértékű, 1 százalék alatti csökkenése miatt a sovány tejsor év végi zárókészlete 550 ezer tonnára emelkedhet, amelyből az intervenciós raktárakban 430 ezer tonna

kerülhet elhelyezésre.

Az EU-ban a vaj termelése várhatóan további 3 százalékkal nő 2016-ban. A vaj kivitele 33 százalékkal emelkedett az év első négy hónapjában az egy évvel korábbihoz képest, különösen a Közel-Kelet, az USA, Marokkó és Japán irányába. Ezért a vaj ára jóval az intervenciós ár felett maradt. Az idei már a második év lehet, amikor az Európai Unió vaj és a vajolaj exportja emelkedhet -közel 30 százalékkal -, és elérheti a 230 ezer tonnát. Az egy főre jutó fogyasztás 2 százalékkal növekedhet, míg a magántárolási készletek enyhén csökkenhetnek év végéig.

Az unió sajtermelése 1,6 százalékkal nőhet 2016-ban, amit az export 9 százalékos és a belpiaci fogyasztás 1,2 százalékos növekedése ösztönöz. Az EU Japánba és Dél-Koreába irányuló sajtextportja jelentősen nőtt az év első négy hónapjában az egy évvel korábbihoz képest. Ebből kiindulva a szakértők úgy vélik, hogy az EU sajtextportja 2016-ban eléri az oroszországi importtilalom előtti szintet. A sajtermelés jövőre további 1,2 százalékkal nőhet, amit elsősorban a belpiaci felhasználás növekedése tesz lehetővé, az export bővülése ugyanis 2 százalékra lassulhat.

Az Európai Bizottság adatai szerint vajból továbbra sem érkezett intervenciós felajánlás, ellenben sovány tejsorból 2016. január 1-je és július 10-e között már 307 891 tonna került intervenciós raktárakba. A vaj magántárolási felajánlása 2016. január 4-e és július 10-e között 110 065 tonna, a sovány tejsoré 33 795 tonna volt. A sajt magántárolási támogatására 2016. február 15-e és július 10-e között 49 704 tonna kérelem érkezett. A vaj magántárolási készlete 2016. május végén 92 548 tonna, a sovány tejsoré 33 756 tonna, a sajté 26 772 tonna, a sovány tejsor intervenciós készlete 225 694 tonna volt. A sovány tejsor termelésének 26 százalékát intervenciós raktárakba, 0,1 százalékát magántárolási raktárakba, a vaj termelésének 4 százalékát magántárolási raktárakba ajánlották fel az év első öt hónapjában.

Magyarország

Magyarországon a nyerstej országos termelői átlagára 65,98 forint/kilogramm volt 2016 júniusában. A zsírtartalom 0,07 százalékpontos, a fehérjetartalom 0,05 százalékpontos romlása és az alapár 1 százalékos mérséklődése miatt a nyerstej átlagára 3 százalékkal volt alacsonyabb júniusban a májusinál. A nyerstej átlagára

13 százalékkal volt alacsonyabb az előző év azonos hónapjához viszonyítva. A nyerstej felvásárlása megegyezett a 2015. júniussal, egy hónap alatt azonban 9 százalékkal mérséklődött.

Magyarországon a nyerstej kiviteli ára a belpiaci áránál 4 százalékkal alacsonyabb, 63,4 forint/kilogramm volt 2016 júniusában, egy hónap alatt 13 százalékkal emelkedett, míg az előző év azonos hónapjától 11 százalékkal maradt el. Az AKI PÁIR adatai szerint a nyerstej kiszállítása 21 százalékkal csökkent júniusban az előző év azonos hónapjához viszonyítva, ezen belül a termelők és a kereskedők 27 százalékkal, a feldolgozók

12 százalékkal exportáltak kevesebb nyerstejet. A termelők és a kereskedők nyerstejkivitele 34 százalékkal haladta meg a feldolgozókéét a vizsgált hónapban.

Az AKI PÁIR adatai szerint a hazai előállítású 2,8 százalékos zsírtartalmú dobozos friss tej feldolgozó értékesítési ára 5, a tejfölé 6, az adagolt vajé 8, a tehéntúróé 11, a trappista sajté 14 százalékkal csökkent 2016 júniusában az előző év azonos hónapjához képest. A KSH adatai szerint a 2,8 százalékos zsírtartalmú friss tej fogyasztói ára 7 százalékkal, a trappista tömbsajté 12,5 százalékkal volt alacsonyabb ugyanebben az összehasonlításban.

Agrárpolitikai hírek

- A Bizottság (EU) 2016/1020 végrehajtási rendelete (2016. június 23.) szerint a sovány tejpornak az (EU) 2016/826 végrehajtási rendelettel megnyitott pályázati eljárás keretében kibocsátott második egyedi pályázati felhívás tekintetében – amelyre vonatkozóan a pályázatok benyújtásának határideje 2016. június 21-én járt le, a maximális felvásárlási ár 169,80 euró/100 kilogramm.
- A Tanács (EU) 2016/1042 rendelete (2016. június 24.) szerint a rögzített áron felvásárolt sovány tejporkor intervenciós mennyiségi korlátozása 218 ezer tonnáról 350 ezer tonnára emelkedik, míg a vaj esetében az április 20-án meghatározott 100 ezer tonnás szinten marad.
- A Bizottság (EU) 2016/1058 végrehajtási rendelete (2016. június 29.) lezárta a sovány tejporkor állami intervenciós keretében történő felvásárlására vonatkozóan az (EU) 2016/826 végrehajtási rendelettel megnyitott pályázati eljárást. A 2016/1042 tanácsi rendelettel 2016.

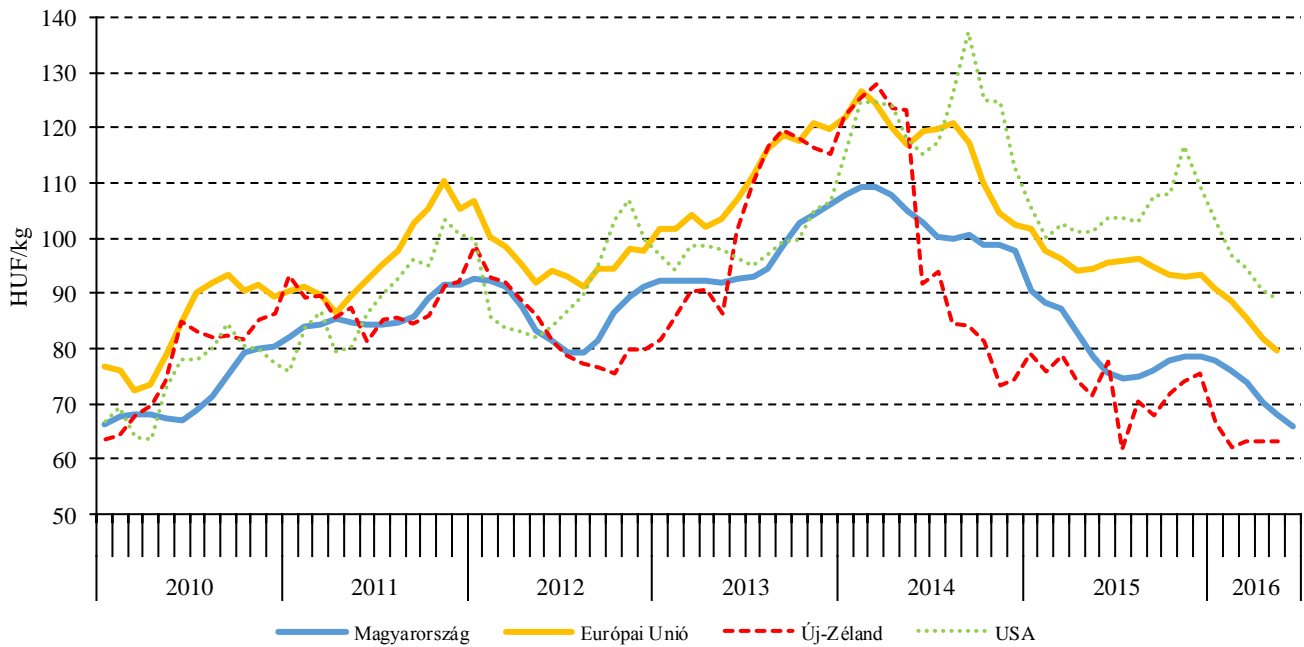
június 30-tól kezdődően felemelte a 2016. év tekintetében a sovány tejporkor rögzített áron való felvásárlására vonatkozó mennyiségi korlátozások értékét. Ezért helyénvaló lezárni az (EU) 2016/826 végrehajtási rendelettel megnyitott pályázati eljárást, valamint újraindítani és a mennyiségi korlátozás megemelt értékének elégséig folytatni a sovány tejporkor állami intervenció keretében, rögzített áron történő felvásárlását.

- A Bizottság (EU) 2016/1009 végrehajtási rendelete (2016. június 22.) a tej és tejtermékágazatra vonatkozóan a 2016. június 1. és 2016. június 10. között a 2016. július 1-jétől 2016. december 31-ig terjedő alidőszakra benyújtott behozatali engedély-kérelmek (egyes kontingensek tekintetében) a rendelkezésre állónál kisebb mennyiségre vonatkoznak. Ezért helyénvaló meghatározni azokat a mennyiségeket, amelyekre nem nyújtottak be kérelmet, és e mennyiségeket hozzá kell adni a következő, 2017. január 1-jétől 2017. június 30-ig terjedő alidőszakra megállapított mennyiségekhez.

Ábrák, táblázatok

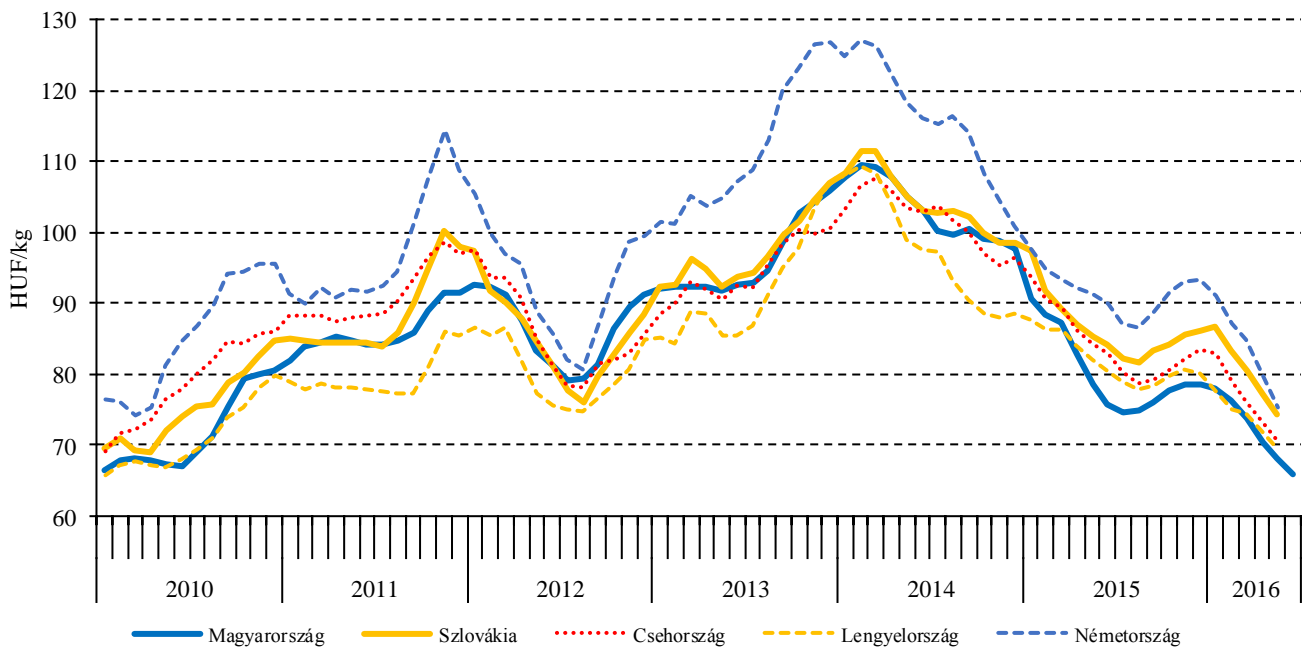
Nyerstej

1. ábra: A nyerstej havi termelői árának alakulása a világon (2010-2016)

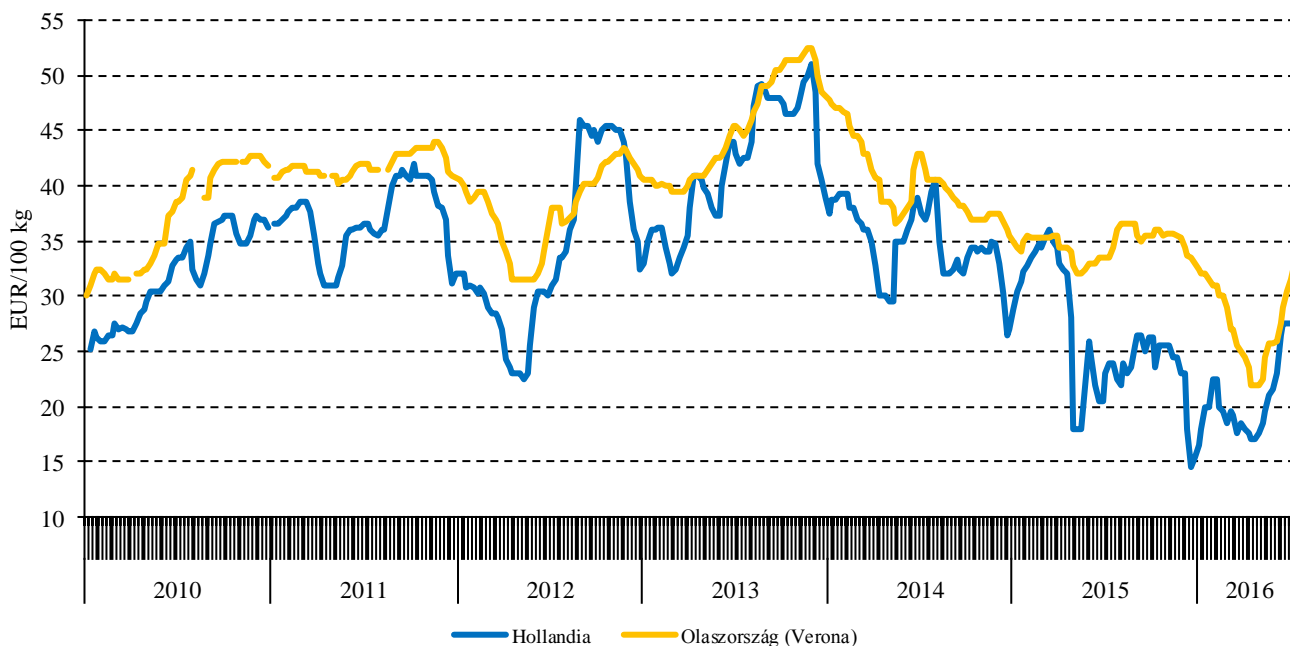
Forrás: AKI PÁIR, LTO, USDA

2. ábra: A nyerstej havi termelői ára néhány európai országban (2010-2016)

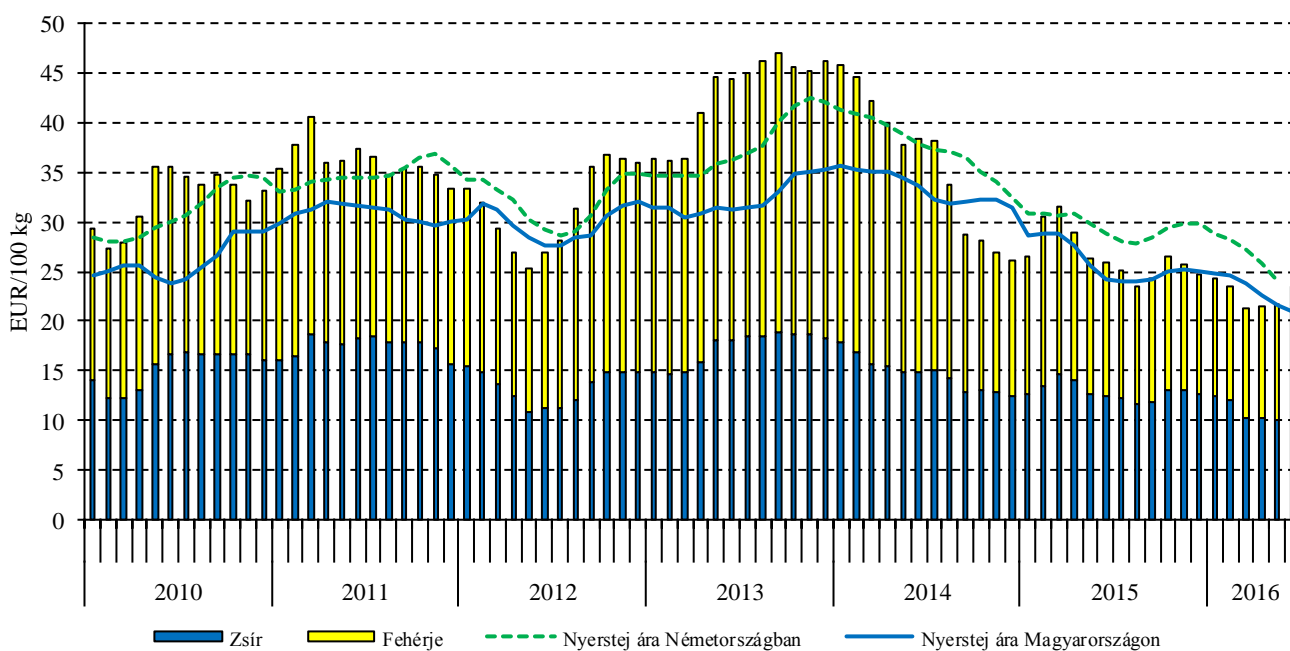
Forrás: AKI PÁIR, PPA ATIS, MZCR, GUS, BLE-BMELV-Európai Bizottság

3. ábra: A nyerstej heti azonnali (spot) piaci ára Olaszországban és Hollandiában (2010-2016)

Forrás: CCIAA di Verona, DCA-Markt

4. ábra: A nyerstej havi alapanyagértéke és ára Németországban, a nyerstej ára Magyarországon (2010-2016)

Forrás: ife, BLE-BMELV, Európai Bizottság, AKI PÁIR

1. táblázat: **A nyerstej termelői ára^{a)} Magyarországon**

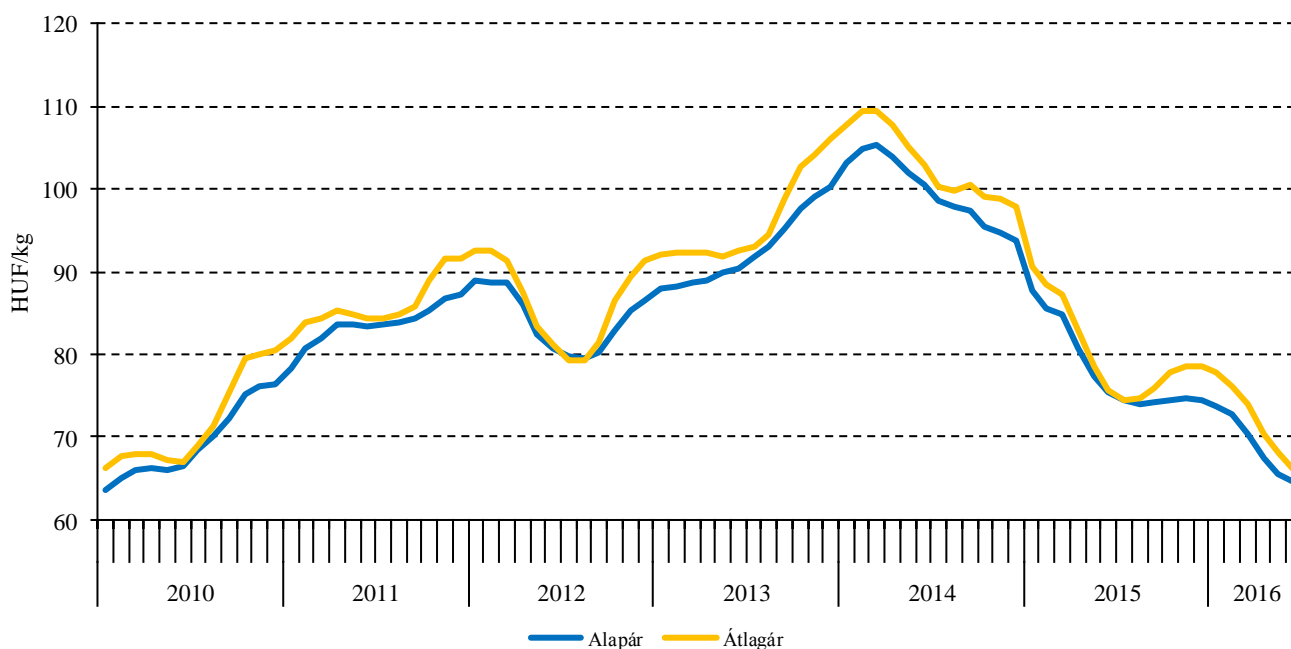
	2015. VI.	2016. V.	2016. VI.	2016. VI./ 2015. VI. (százalék)	2016. VI./ 2016. V. (százalék)
Alapár (HUF/kg)	75,45	65,61	64,68	85,73	98,59
Felvásárlás (tonna)	96 278	105 718	96 525	100,26	91,30
Átlagár (HUF/kg)	75,74	68,15	65,98	87,12	96,83
Fehérje (százalék)	3,20	3,30	3,25	101,56	98,51
Zsír (százalék)	3,55	3,73	3,66	103,31	98,32

^{a)} A nyerstej ára valós beltartalmi értékekre és összes minőségi kategóriára vonatkozik.
Forrás: AKI PÁIR

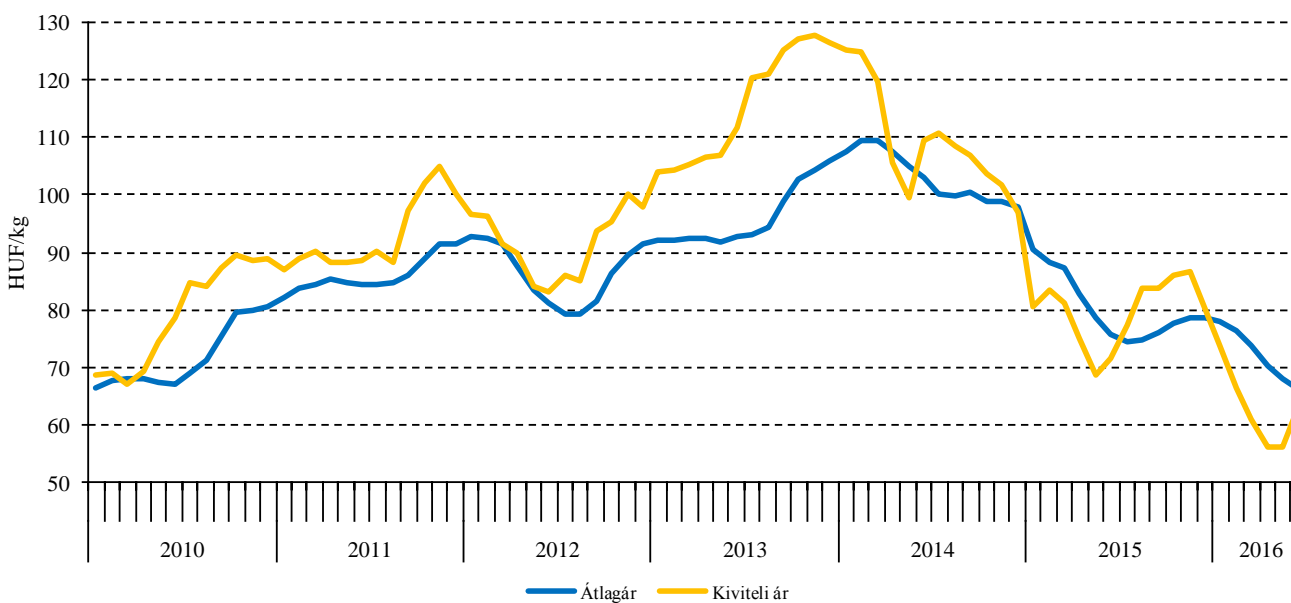
2. táblázat: **A nyerstej kiviteli ára^{a)} Magyarországon**

	2015. VI.	2016. V.	2016. VI.	2016. VI./ 2015. VI. (százalék)	2016. VI./ 2016. V. (százalék)
Mennyiség (tonna)	14 615	12 162	11 521	78,83	94,73
Átlagár (HUF/kg)	71,48	56,04	63,40	88,70	113,15
Fehérje (százalék)	3,22	3,26	3,24	100,62	99,38
Zsír (százalék)	3,65	3,76	3,69	101,11	98,09

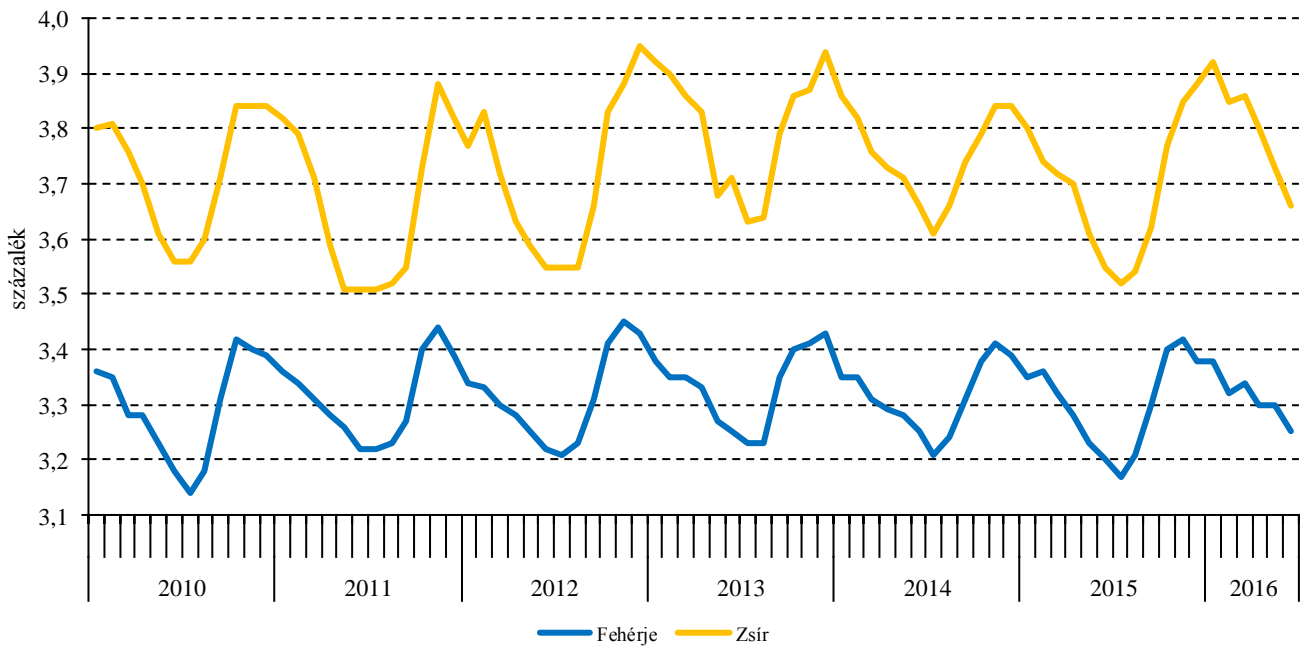
^{a)} A nyerstej ára valós beltartalmi értékekre és teljes tejre vonatkozik.
Forrás: AKI PÁIR

5. ábra: A nyerstej országos havi termelői alap- és átlagára^{a)} Magyarországon (2010-2016)

^{a)} A nyerstej valós beltartalmi értékekre és összes minőségi kategóriára vonatkozik.
Forrás: AKI PÁIR

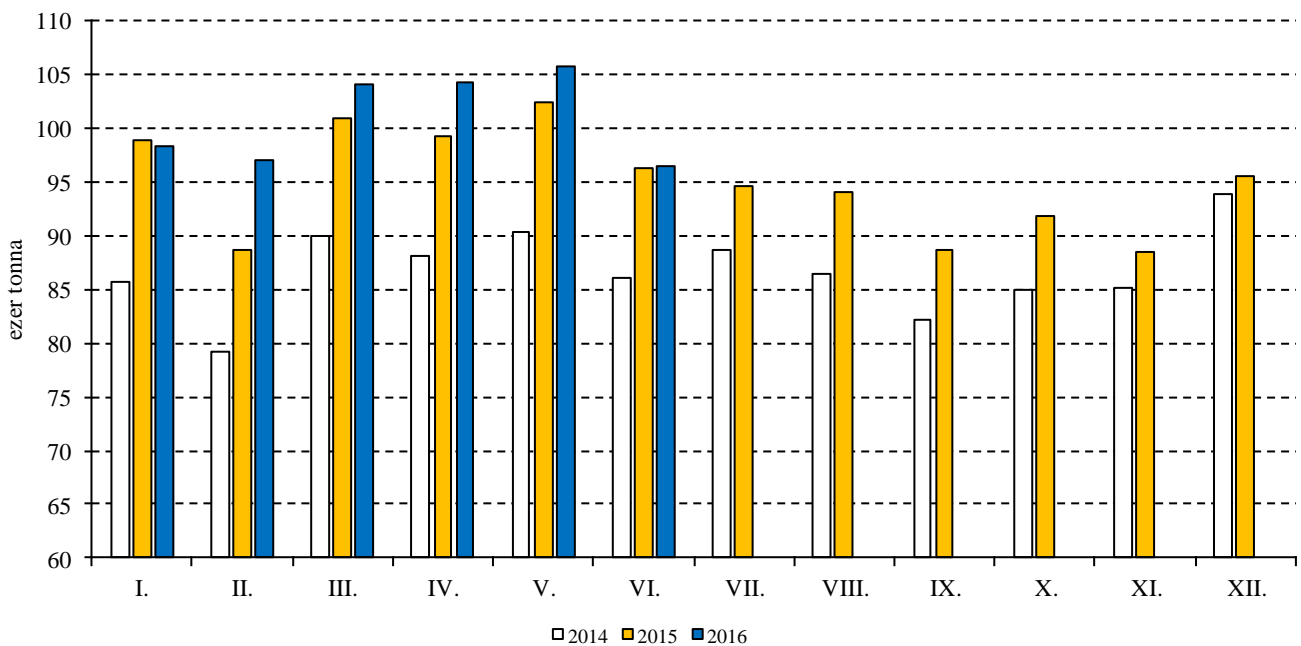
6. ábra: A nyerstej havi termelői átlagára^{a)} és kiviteli ára Magyarországon (2010-2016)

^{a)} A nyerstej ára valós beltartalmi értékekre és összes minőségi kategóriára vonatkozik.
Forrás: AKI PÁIR

7. ábra: A nyerstej havi beltartalma^{a)} Magyarországon (2010-2016)

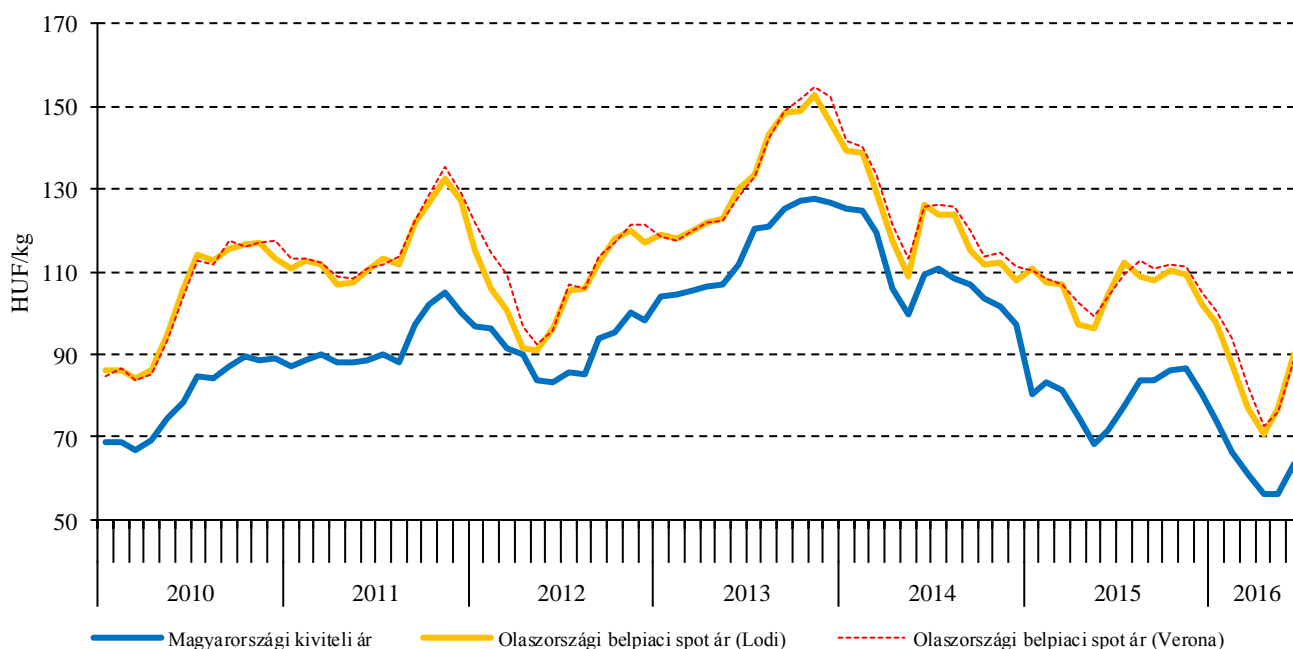
^{a)} A nyerstej beltartalma összes minőségi kategóriára vonatkozik.
Forrás: AKI PÁIR

8. ábra: A felvásárolt nyerstej havi mennyisége Magyarországon (2014-2016)

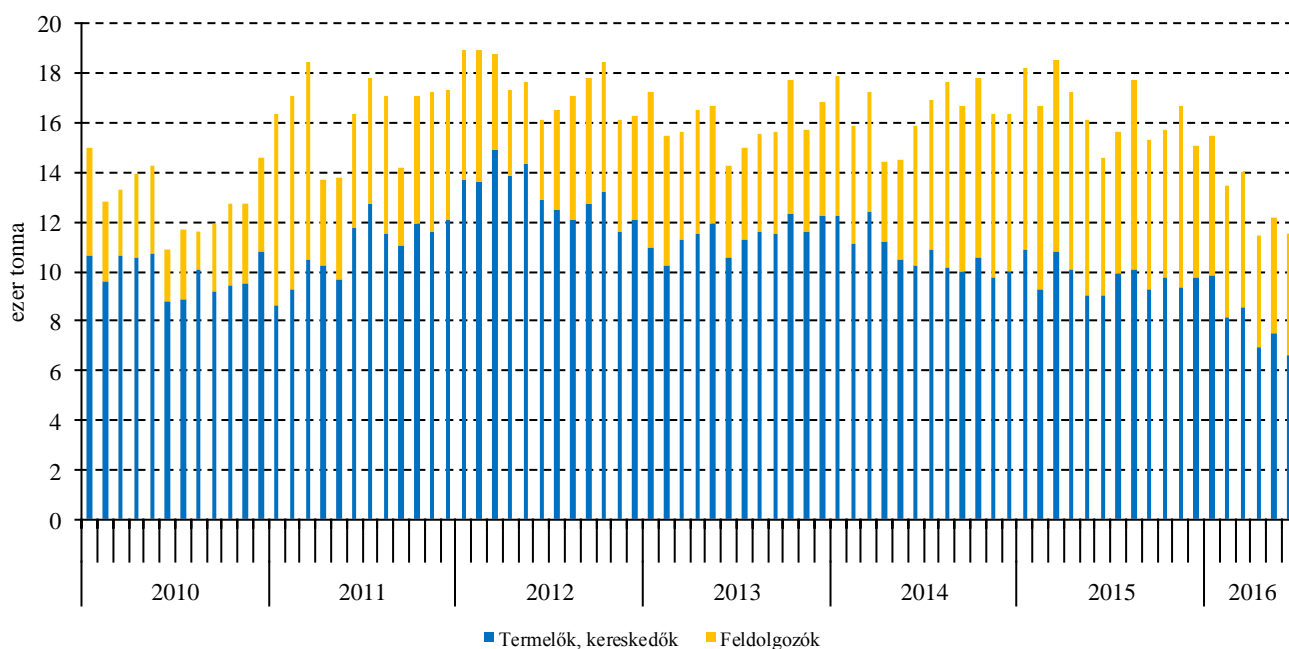
Forrás: AKI PÁIR

9. ábra: A teljes nyerstej havi kiviteli ára Magyarországon és a nyerstej ára Olaszországban (2010-2016)

Forrás: AKI PÁIR, CCIAA di Lodi, CCIAA di Verona

10. ábra: A termelők, a kereskedők és a feldolgozók havi nyerstejkivitele Magyarországon (2010-2016)

Forrás: AKI PÁIR

3. táblázat: A nyerstej ára az Európai Unióban (2016. július 11-ig beérkezett adatok)

	2015. V.		2016. IV.		2016. V.		2016. V./ 2015. V. (százalék)	2016. V./ 2016. IV. (százalék)
	EUR/100 kg	HUF/kg	EUR/100 kg	HUF/kg	EUR/100 kg	HUF/kg		
Ausztria	33,17	101,61	30,78	95,90	29,77	93,62	92,14	97,62
Belgium	27,89	85,44	24,08	75,02	22,85	71,86	84,11	95,79
Dánia	32,81	100,51	28,48 ^{a)}	88,73	27,42	86,23	85,79	97,18
Egyesült Királyság	32,33	99,04	27,21	84,78	26,26	82,58	83,38	97,41
Finnország	36,51	111,85	37,58	117,09	37,24	117,11	104,70	100,02
Franciaország	31,09	95,24	29,11	90,70	28,78	90,51	95,03	99,79
Görögország	41,79	128,02	38,00	118,39	37,56	118,12	92,27	99,77
Hollandia	32,00	98,03	27,50	85,68	25,00 ^{a)}	78,62	80,20	91,76
Írország	28,75	88,07	24,08	75,02	24,08 ^{a)}	75,73	85,99	100,95
Luxemburg	29,52	90,43	27,59	85,96	26,10	82,08	90,77	95,49
Németország	29,80	91,29	25,74	80,20	23,96	75,35	82,54	93,95
Olaszország	34,75	106,46	31,49	98,11	31,07	97,71	91,78	99,59
Portugália	29,00	88,84	28,01	87,27	27,59	86,77	97,67	99,43
Spanyolország	29,71	91,02	28,93	90,13	28,35 ^{a)}	89,16	97,96	98,92
Svédország	32,33	99,04	31,17	97,11	29,60	93,09	93,99	95,86
Ciprus	55,47	169,93	54,74	170,55	54,71	172,05	101,25	100,88
Csehország	27,57	84,46	23,56	73,40	22,52	70,82	83,85	96,49
Észtország	24,43	74,84	21,92	68,29	21,19	66,64	89,04	97,58
Lengyelország	28,23	86,48	24,43	76,11	23,33	73,37	84,84	96,40
Lettország	22,41	68,65	19,49	60,72	18,24	57,36	83,55	94,47
Litvánia	21,50	65,86	19,38	60,38	17,94	56,42	85,67	93,44
Magyarország	25,68	78,53	22,55	70,28	21,67	68,15	86,78	96,97
Málta	43,93	134,58	42,94	133,78	42,94 ^{a)}	135,04	100,34	100,94
Szlovákia	27,89	85,44	24,72	77,02	23,67	74,44	87,13	96,65
Szlovénia	28,00	85,78	23,64	73,65	23,46	73,78	86,01	100,18
Bulgária	26,62	81,55	25,72	80,13	24,73	77,77	95,36	97,05
Románia	24,53	75,15	24,78	77,21	21,81	68,59	91,27	88,84
Horvátország	32,92	100,85	29,10	90,66	28,78	90,51	89,75	99,83
EU-28	30,73	94,14	27,39	85,34	26,30	82,71	87,86	96,92

^{a)} A tagállam becslése.

^{b)} Az Európai Bizottság (DG-AGRI C3) becslése.

^{c)} Az LTO becslése.

Megjegyzés: A nyerstej ára valós beltartalmi értékekre vonatkozik. Átszámítva az MNB hivatalos középárfolyamán.

Forrás: AKI PÁIR, Európai Bizottság

4. táblázat: A nyerstej ára a harmadik országokban

Ország	2015. V.		2016. IV.		2016. V.		2016. V./ 2015. V. (százalék)	2016. V./ 2016. IV. (százalék)
	EUR/100 kg	HUF/kg	EUR/100 kg	HUF/kg	EUR/100 kg	HUF/kg		
Argentína	31,67	96,62	19,89	60,81	24,05	73,08	75,93	120,94
Brazília	28,88	88,55	29,12	90,82	30,73	96,85	106,43	105,55
Japán	73,62	225,41	79,97	249,21	80,84	254,28	109,81	101,08
Svájc	56,98	174,45	52,48	163,48	–	–	–	–
Új-Zéland	23,39	71,66	20,32	63,30	20,11	63,24	85,98	98,97
USA	33,26	101,74	29,20	90,97	28,30	89,00	85,08	96,91

Megjegyzés: Új-Zéland 4,2 százalék zsír-, 3,4 százalék fehérje-, USA 3,7 százalék zsírtartalom. Átszámítva az MNB és az ECB hivatalos középárfolyamán.
Forrás: SAGPyA, CEPEA, JSB, BLW, LTO, USDA

5. táblázat: A nyerstej ára^{a)} az Európai Unió meghatározó tejfeldolgozóinál

Ország	Feldolgozó	2015. V.	2016. IV.	2016. V.	EUR/100 kg	
					2016. V./ 2015. V. (százalék)	2016. V./ 2016. IV. (százalék)
Belgium	Milcobel	28,49	23,27	22,27	78,17	95,70
Németország	Müller (Leppersdorf)	28,54	24,64	22,17	77,68	89,98
Németország	DMK	29,15	23,21	21,23	72,83	91,47
Dánia	Arla Foods	30,75	26,79	25,81	83,93	96,34
Finnország	Hämeenlinnan Osuusmeijeri	35,83	–	–	–	–
Franciaország	Savencia (Basse Normandie)	31,97	29,00	29,00	90,71	100,00
Franciaország	Danone (Pas de Calais)	32,17	31,12	30,68	95,37	98,59
Franciaország	Lactalis (Pays de la Loire)	31,50	28,03	27,87	88,48	99,43
Franciaország	Sodiaal (Pas de Calais)	31,95	29,93	29,22	91,46	97,63
Nagy-Britannia	Dairy Crest (Davidstow)	31,19	23,49	23,62	75,73	100,55
Nagy-Britannia	First Milk	27,84	–	–	–	–
Írország	Dairygold	–	22,56	22,56	–	100,00
Írország	Glanbia	27,47	22,01	21,00	76,45	95,41
Írország	Kerry Agribusiness	28,45	23,89	22,93	80,60	95,98
Olaszország	Granarolo (North)	38,29	36,35	36,35	94,93	100,00
Hollandia	DOC Cheese	28,59	23,34	21,25	74,33	91,05
Hollandia	FrieslancCampina	31,11	26,67	24,24	77,92	90,89
EU átlag	–	30,83	26,29	25,35	82,23	96,42

^{a)} Adó nélkül, 4,2 százalék zsír- és 3,4 százalék fehérjetartalomra vonatkozóan, csíraszám 24 999 és szomatikus sejtszám 249 999.
Forrás: LTO

Tejtermékek

6. táblázat: A folyadéktej feldolgozói értékesítési ára Magyarországon

Megnevezés	2015. VI.	2016. V.	2016. VI.	HUF/liter	
				2016. VI./ 2015. VI. (százalék)	2016. VI./ 2016. V. (százalék)
Polytej, 2,8 százalék zsírtartalom	129,67	109,57	105,92	81,68	96,67
Dobozos tej, 2,8 százalék zsírtartalom	139,12	134,54	132,70	95,39	98,64
Dobozos tartós tej, 2,8 százalék zsírtartalom	145,42	141,46	138,53	95,26	97,93
Dobozos tartós tej, 1,5 százalék zsírtartalom	114,60	109,65	106,03	92,52	96,69

Forrás: AKI PÁIR

7. táblázat: A tejtermékek feldolgozói értékesítési ára Magyarországon

Megnevezés	2015. VI.	2016. V.	2016. VI.	HUF/kg	
				2016. VI./ 2015. VI. (százalék)	2016. VI./ 2016. V. (százalék)
Adagolt vaj	1 292,51	1 184,62	1 190,34	92,10	100,48
Natúr vajkrém	798,82	798,74	782,83	98,00	98,01
Tehéntúró	588,18	545,21	523,95	89,08	96,10
Tejföl	363,71	344,67	342,01	94,03	99,23
Natúr joghurt	278,95	221,06	228,12	81,78	103,19
Gyümölcsös joghurt	414,78	337,96	318,91	76,89	94,36
Kefír	255,96	224,34	223,33	87,25	99,55
Trappista sajt	923,21	838,66	793,62	85,96	94,63
Ömlesztett sajt	1 022,85	1 012,72	1 018,77	99,60	100,60

Forrás: AKI PÁIR

8. táblázat: Magyarország tejtermék-külkereskedelmének mennyisége

Megnevezés	tonna					
	2015. I-IV.		2016. I-IV.		2016. I-IV./2015. I-IV. (százalék)	
	import	export	import	export	import	export
0401 Tej és tejszín ^{a)}	39 850	160 355	32 233	136 053	80,89	84,85
0402 Tej és tejszín ^{b)}	2 549	87	2 772	63	108,77	72,83
0403 Kefir, joghurt	14 050	957	17 188	1 155	122,34	120,68
0404 Tejsavó	2 930	12 256	2 420	11 837	82,59	96,58
0405 Vaj és vajkrém	2 298	318	2 561	195	111,45	61,28
0406 Sajt és túró	16 592	7 615	20 030	9 073	120,72	119,15

^{a)} Nem sűrítve, nem édesítve.

^{b)} Sűrítve vagy édesítve.

Forrás: KSH

9. táblázat: Magyarország tejtermék-külkereskedelmének értéke

Megnevezés	ezer HUF					
	2015. I-IV.		2016. I-IV.		2016. I-IV./2015. I-IV. (százalék)	
	import	export	import	export	import	export
0401 Tej és tejszín ^{a)}	6 153 433	15 499 312	4 917 156	11 861 035	79,91	76,53
0402 Tej és tejszín ^{b)}	1 602 471	77 074	1 540 549	46 882	96,14	60,83
0403 Kefir, joghurt	4 366 325	366 729	5 113 479	416 196	117,11	113,49
0404 Tejsavó	1 408 883	1 826 378	1 080 865	3 083 110	76,72	168,81
0405 Vaj és vajkrém	2 444 376	297 375	2 494 690	152 447	102,06	51,26
0406 Sajt és túró	14 834 075	9 567 832	16 181 624	10 489 311	109,08	109,63
Összesen	30 809 563	27 634 700	31 328 364	26 048 981	101,68	94,26

^{a)} Nem sűrítve, nem édesítve.

^{b)} Sűrítve vagy édesítve.

Forrás: KSH

10. táblázat: A tejtermékek külkereskedelmi ára Magyarországon

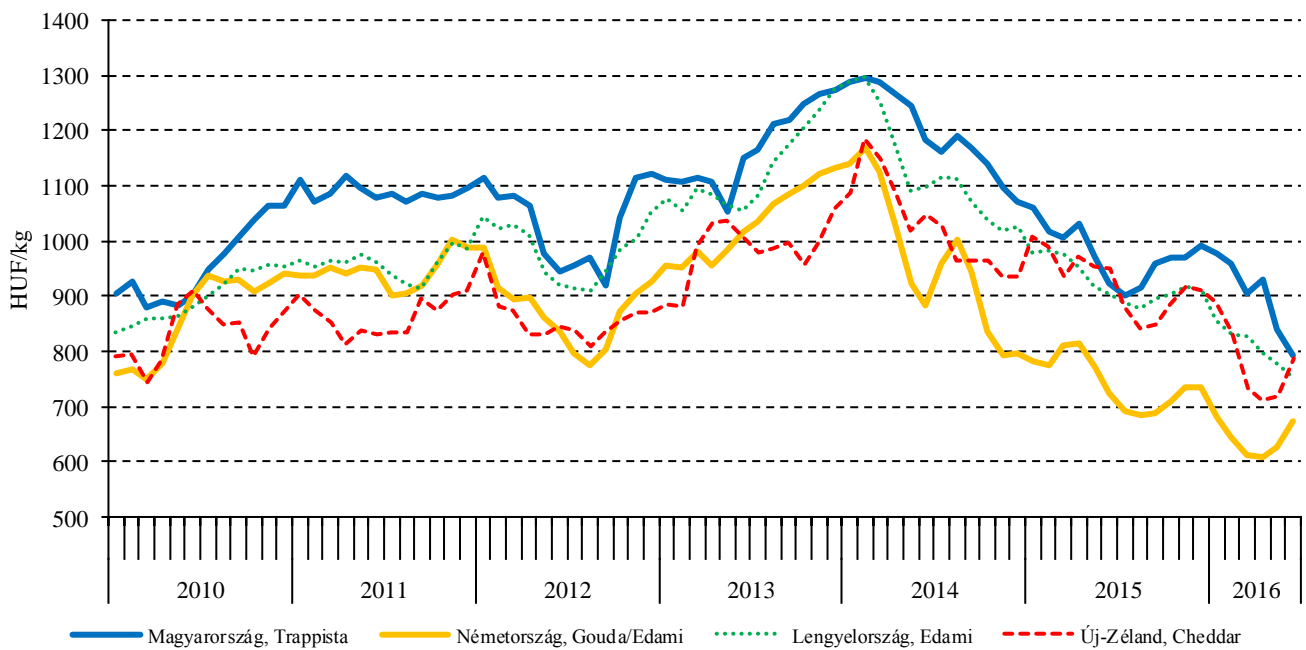
Megnevezés	HUF/kg					
	2015. I-IV.		2016. I-IV.		2016. I-IV./2015. I-IV. (százalék)	
	import	export	import	export	import	export
0401 Tej és tejszín ^{a)}	154,41	96,66	152,55	87,18	98,79	90,20
0402 Tej és tejszín ^{b)}	628,77	888,47	555,75	742,04	88,39	83,52
0403 Kefir, joghurt	310,77	383,07	297,50	360,25	95,73	94,04
0404 Tejsavó	480,78	149,02	446,59	260,46	92,89	174,78
0405 Vaj és vajkrém	1 063,75	935,08	974,07	782,31	91,57	83,66
0406 Sajt és túró	894,05	1 256,47	807,87	1 156,11	90,36	92,01

^{a)} Nem sűrítve, nem édesítve.

^{b)} Sűrítve vagy édesítve.

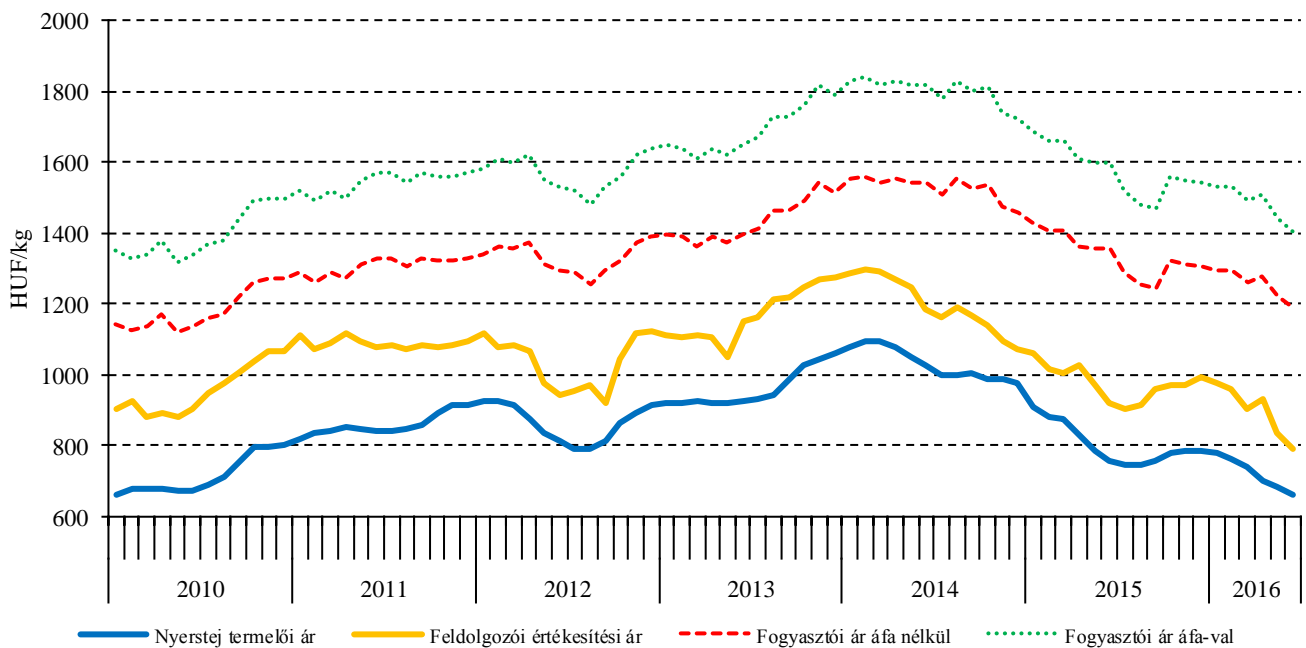
Forrás: KSH

11. ábra: A sajt havi értékesítési ára nemzetközi összehasonlításban (2010-2016)

Forrás: AKI PÁIR, Kempteni árutőzsde – ZMP, Hannoveri árutőzsde – CLAL, GUS-ARR, USDA

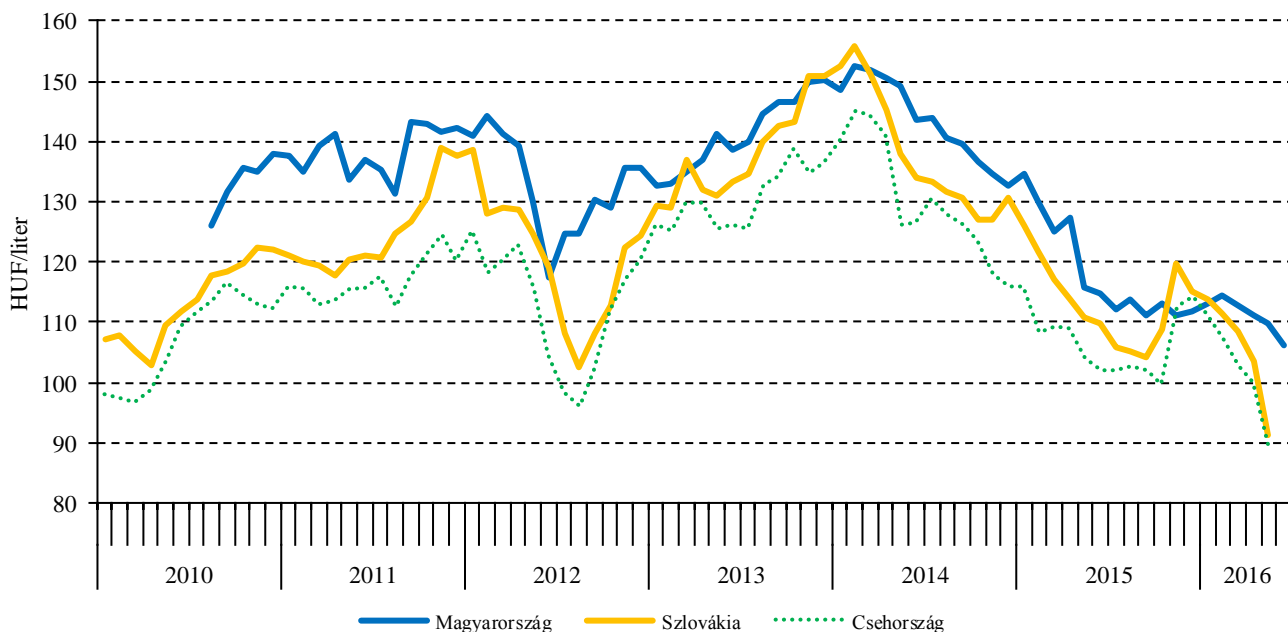
12. ábra: A Trappista sajt fázisárainak havi alakulása Magyarországon (2010-2016)

Megjegyzés: A termelői ár 10 kg nyerstaj árának felel meg.

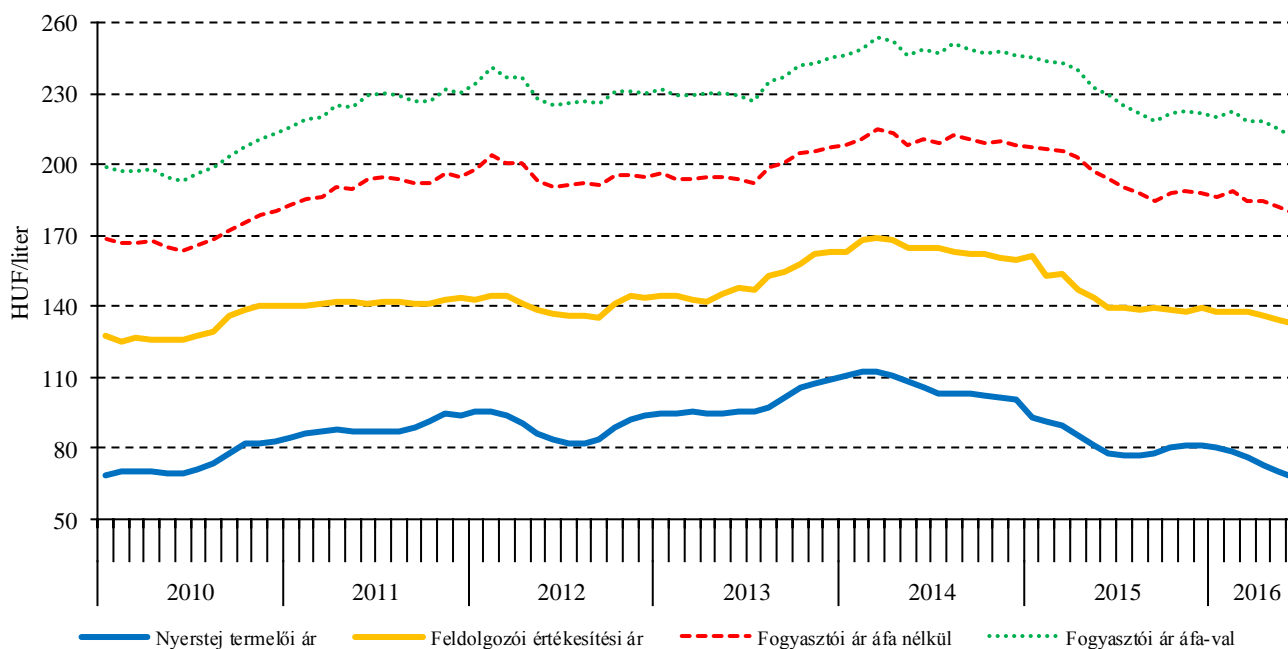
Forrás: AKI PÁIR, KSH

13. ábra: A folyadéktej^{a)} havi értékesítési ára nemzetközi összehasonlításban (2010-2016)

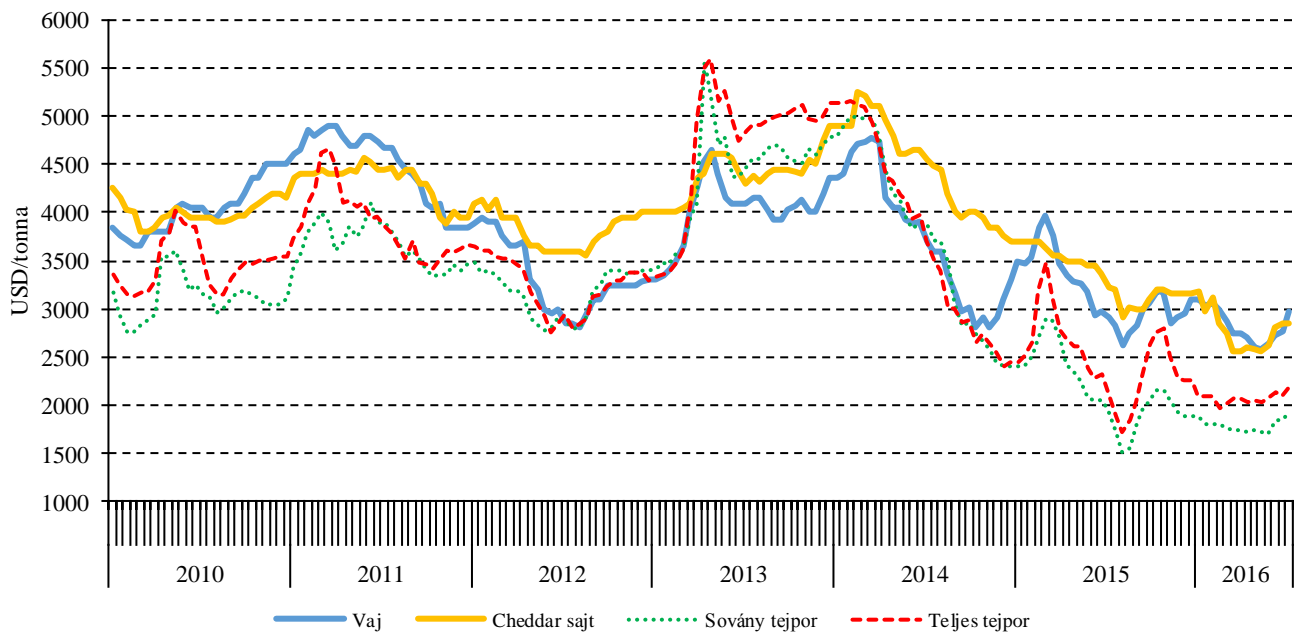

^{a)} 1,5 százalék zsírtartalom dobozos tartós.
 Forrás: AKI PÁIR, PPA ATIS, MZCR

14. ábra: A folyadéktej fázisárainak havi alakulása Magyarországon (2010-2016)

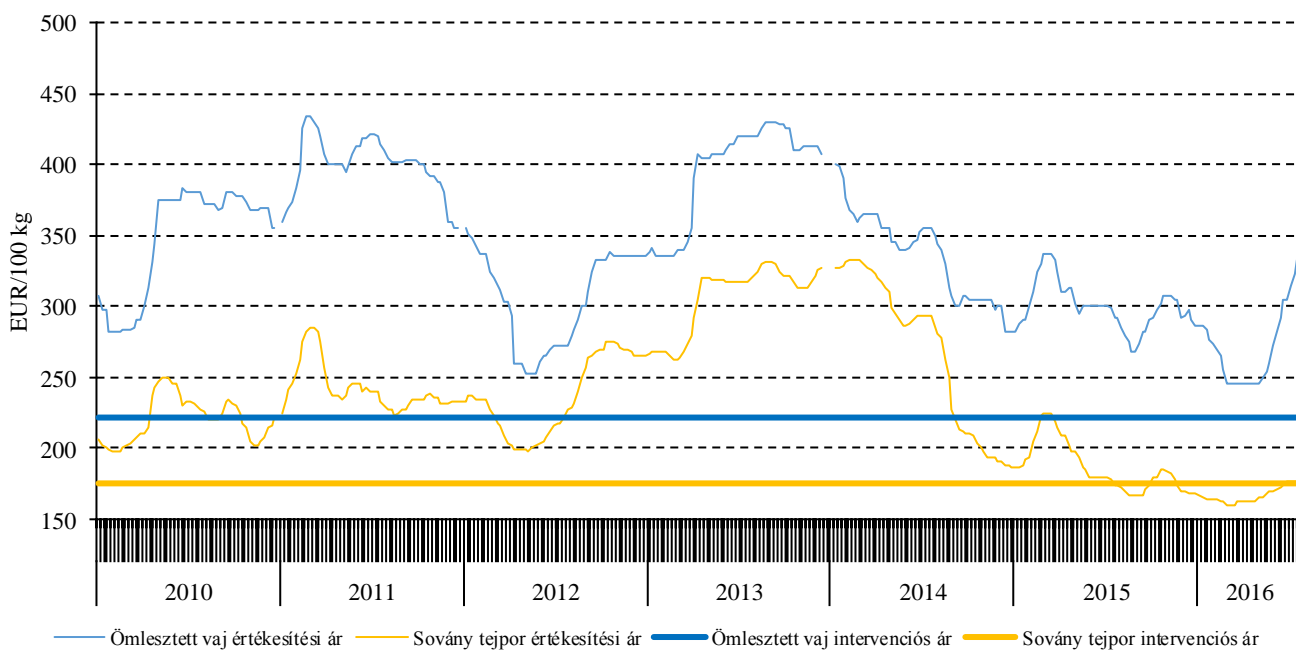

Megjegyzés: A feldolgozó értékesítési ár 2,8 százalék zsírtartalmú dobozos friss tejsre, a fogyasztói ár 2,8 százalék zsírtartalmú pasztörözött tejsre vonatkozik.
 Forrás: AKI PÁIR, KSH

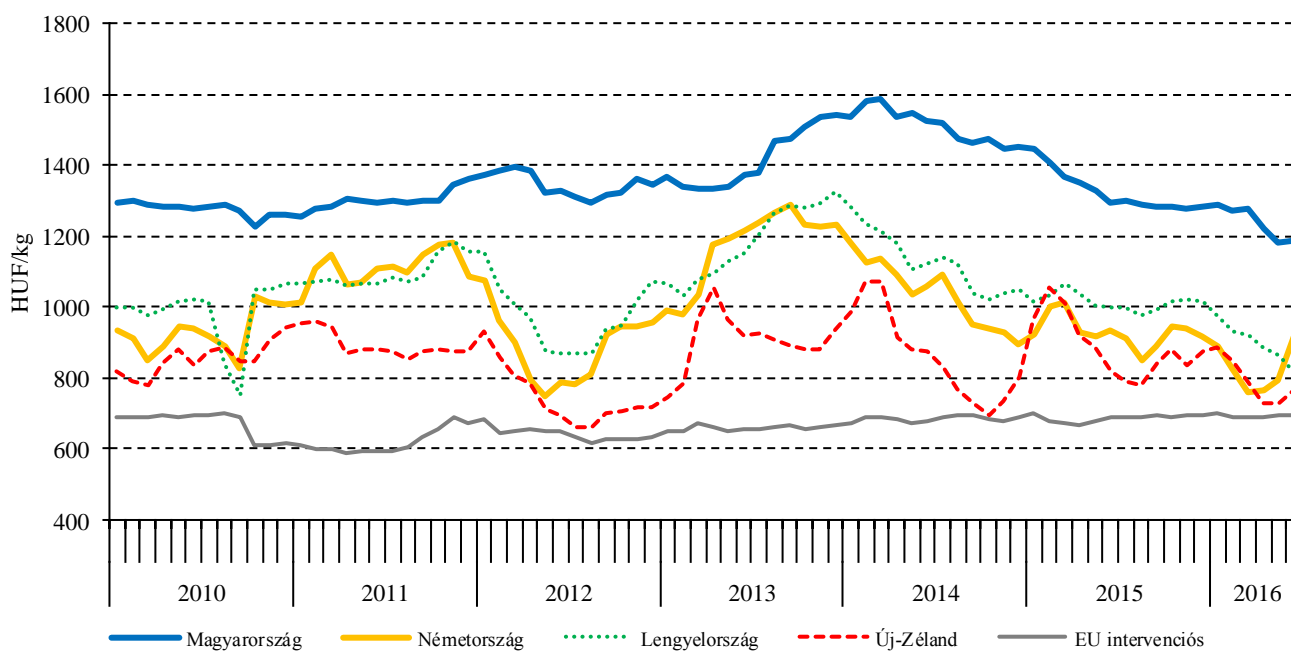
15. ábra: A tejtermékek kétheti világsági^{a)} értékesítési ára (2010-2016)

^{a)} FOB Óceánia.
Forrás: USDA

16. ábra: Az ömlesztett vaj és a sovány tejpor heti értékesítési és intervenciósi ára Németországban (2010-2016)

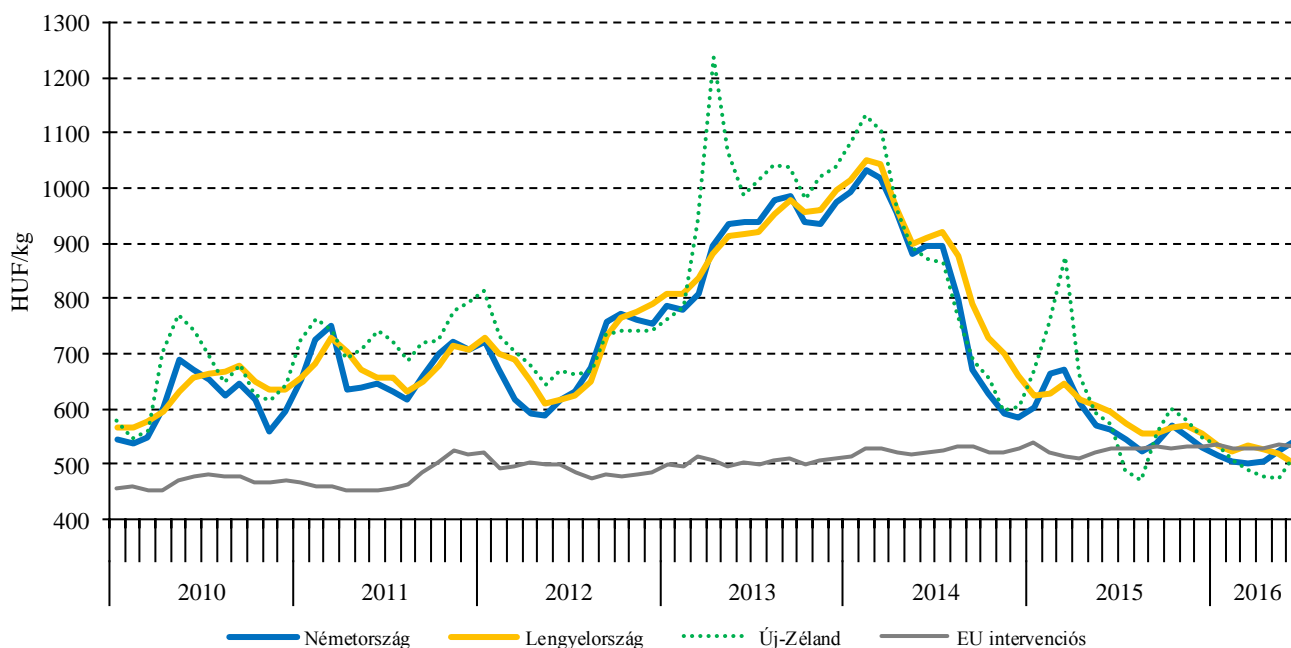
Forrás: Hannoveri árutőzsde, Kempteni árutőzsde, Európai Bizottság

17. ábra: Az ömlesztett vaj^{a)} havi értékesítési ára nemzetközi összehasonlításban (2010-2016)

^{a)} Magyarországon az ömlesztett vaj helyett az adagolt vaj árát tüntettük fel.

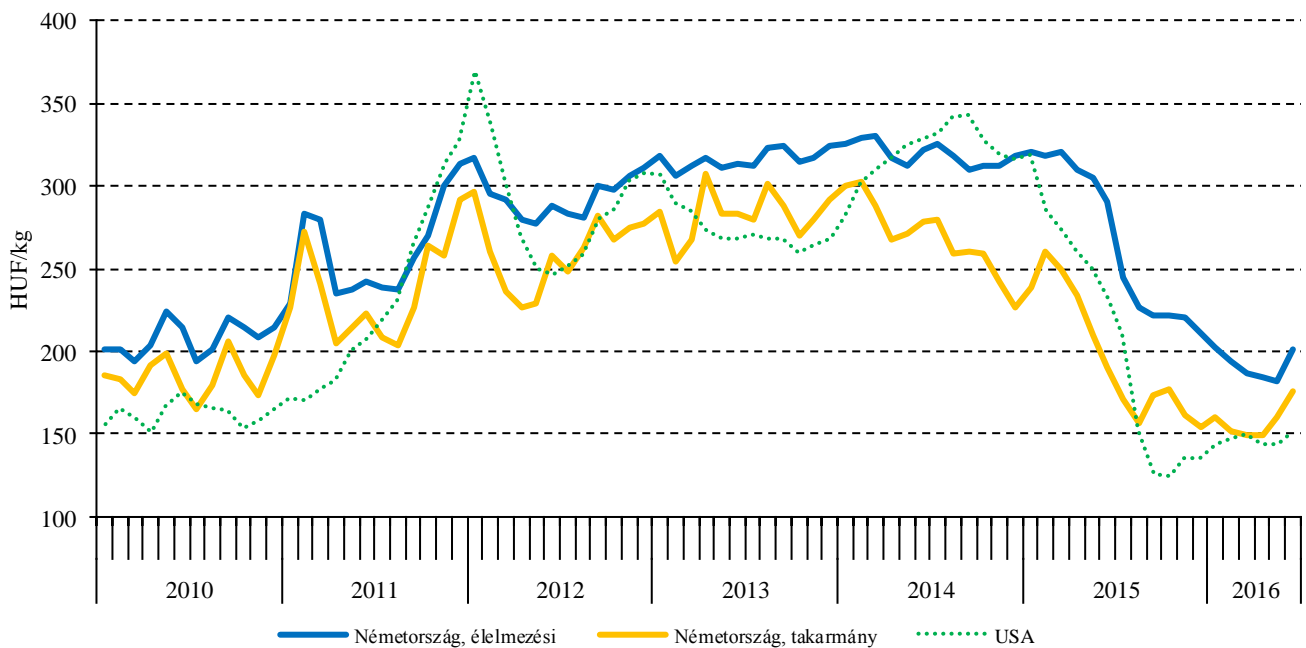
Forrás: AKI PÁIR, Hannoveri árutőzsde – CLAL, Európai Bizottság, GUS-ARR, USDA

18. ábra: A sovány tejpör havi értékesítési ára nemzetközi összehasonlításban (2010-2016)

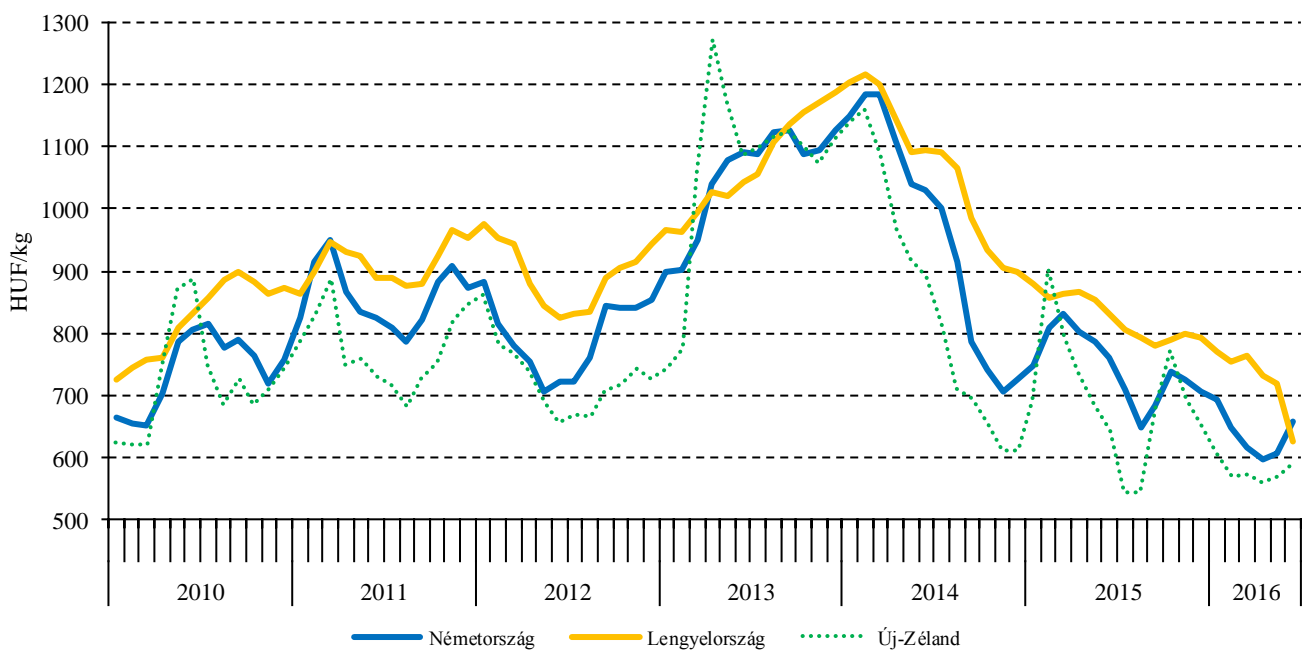
Forrás: ZMP, Kempeni árutőzsde, Európai Bizottság, GUS-ARR, USDA

19. ábra: A tejsavópor havi értékesítési ára nemzetközi összehasonlításban (2010-2016)

Megjegyzés: Az USA-ban az adatok a középső területekre vonatkoznak.
 Forrás: ZMP, Kempteni árutózsde, USDA

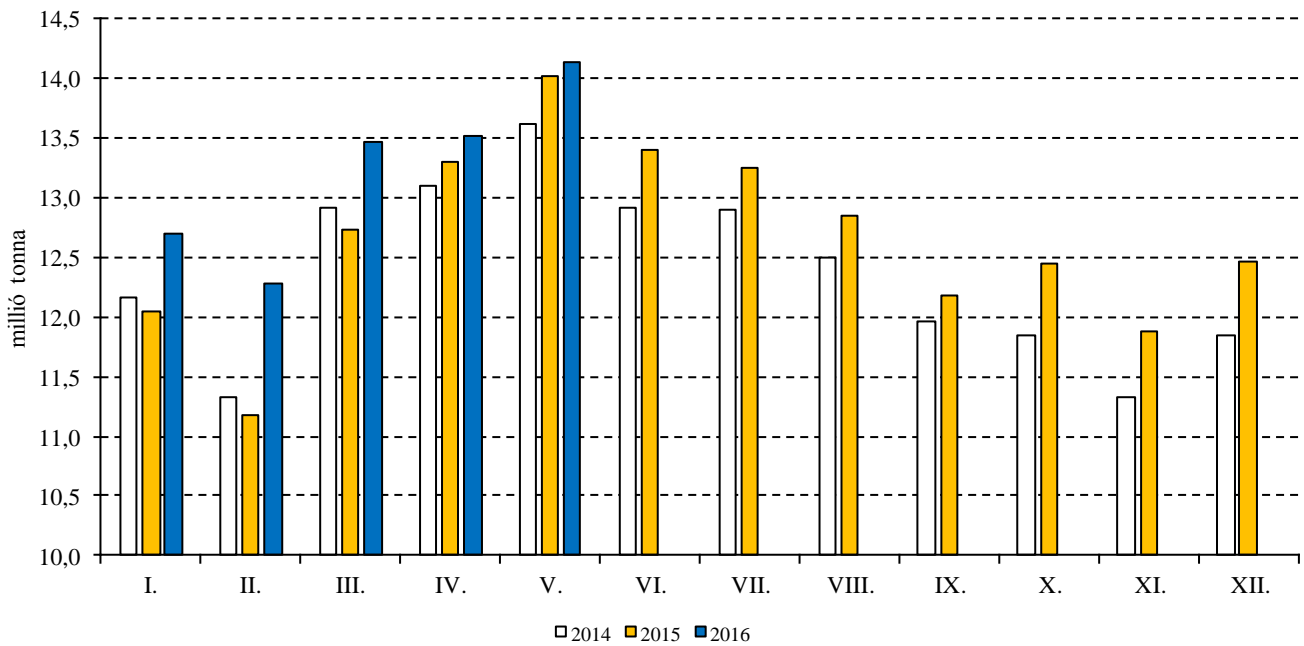
20. ábra: A teljes tejpor havi értékesítési ára nemzetközi összehasonlításban (2010-2016)

Forrás: ZMP, Kempteni árutózsde, IERIGZ – PIB, USDA

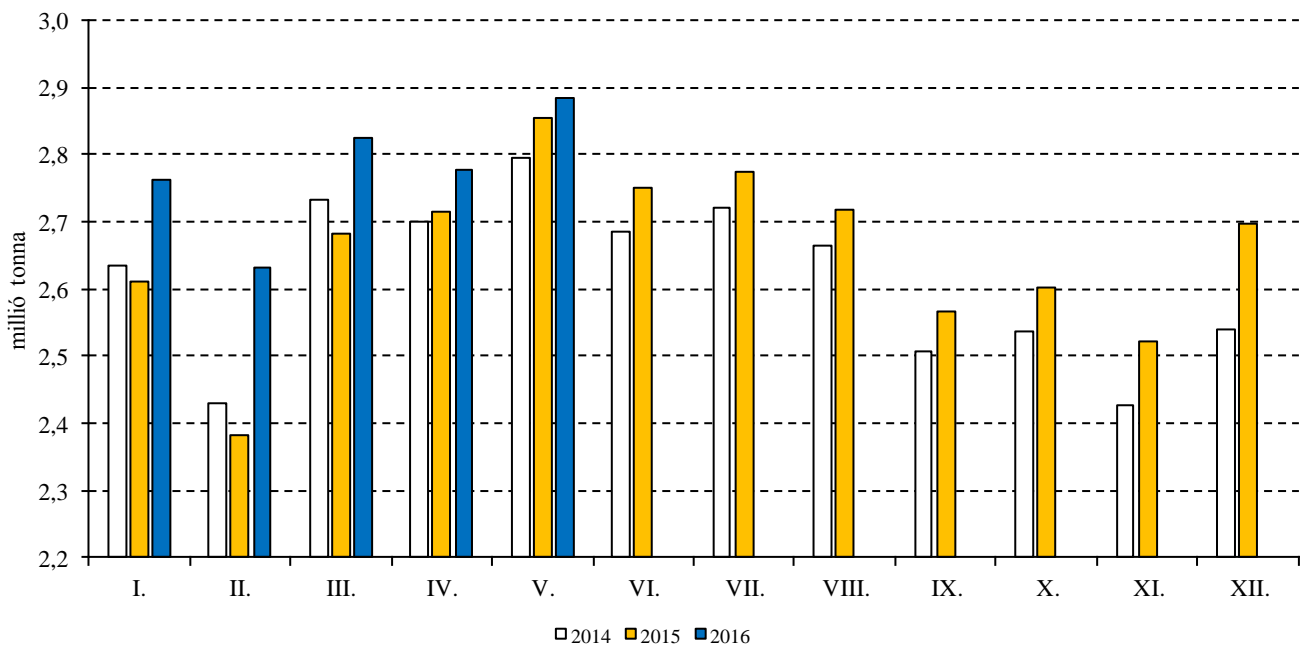
Tejfelvásárlás

21. ábra: Az Európai Unióban felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2014-2016)

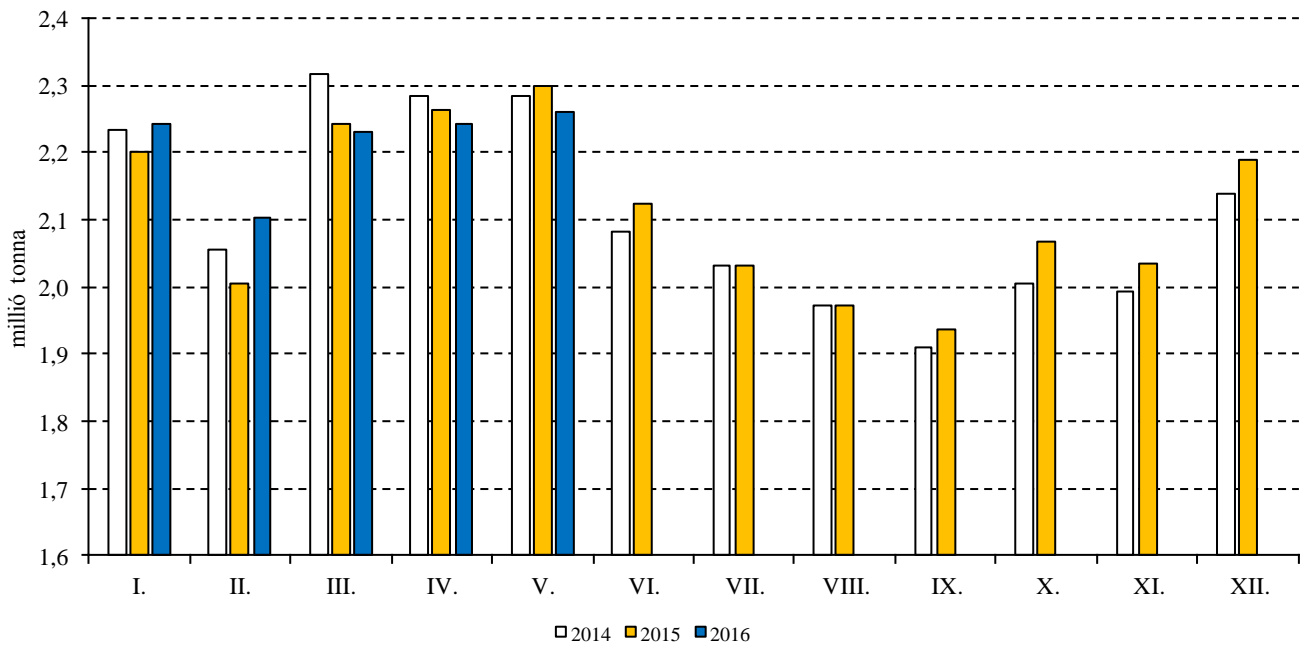
Forrás: Eurostat

22. ábra: A Németországban felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2014-2016)

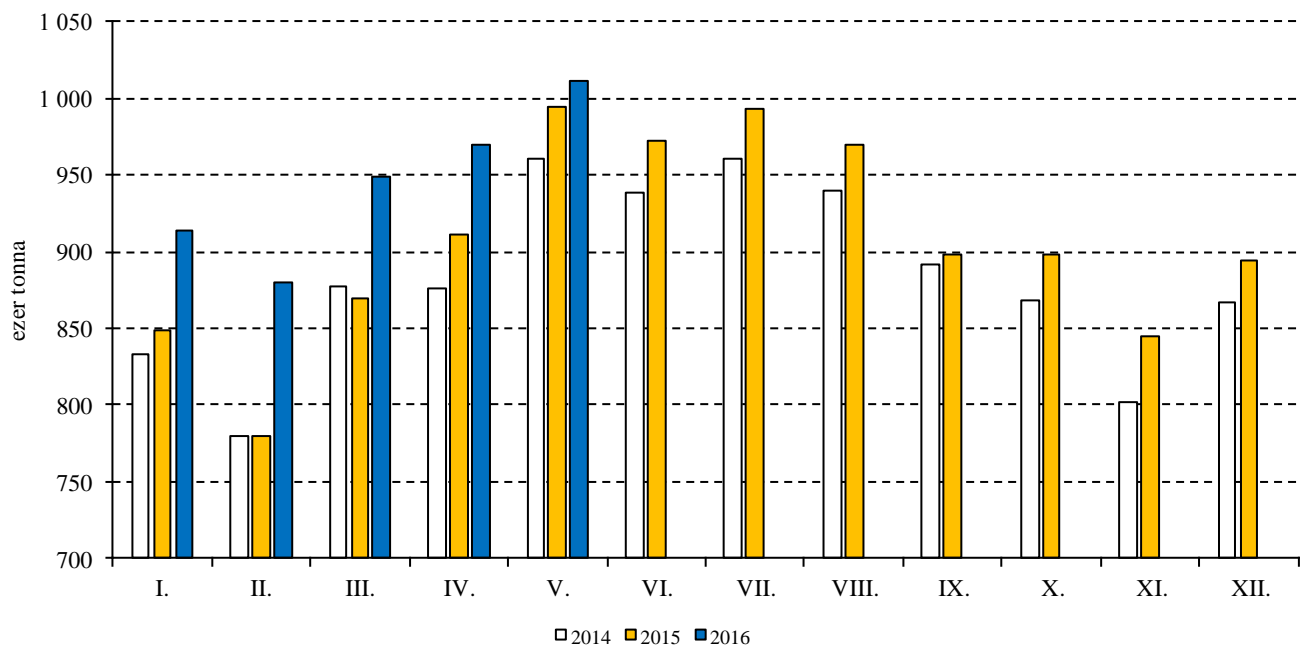
Forrás: Eurostat

23. ábra: A Franciaországban felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2014-2016)

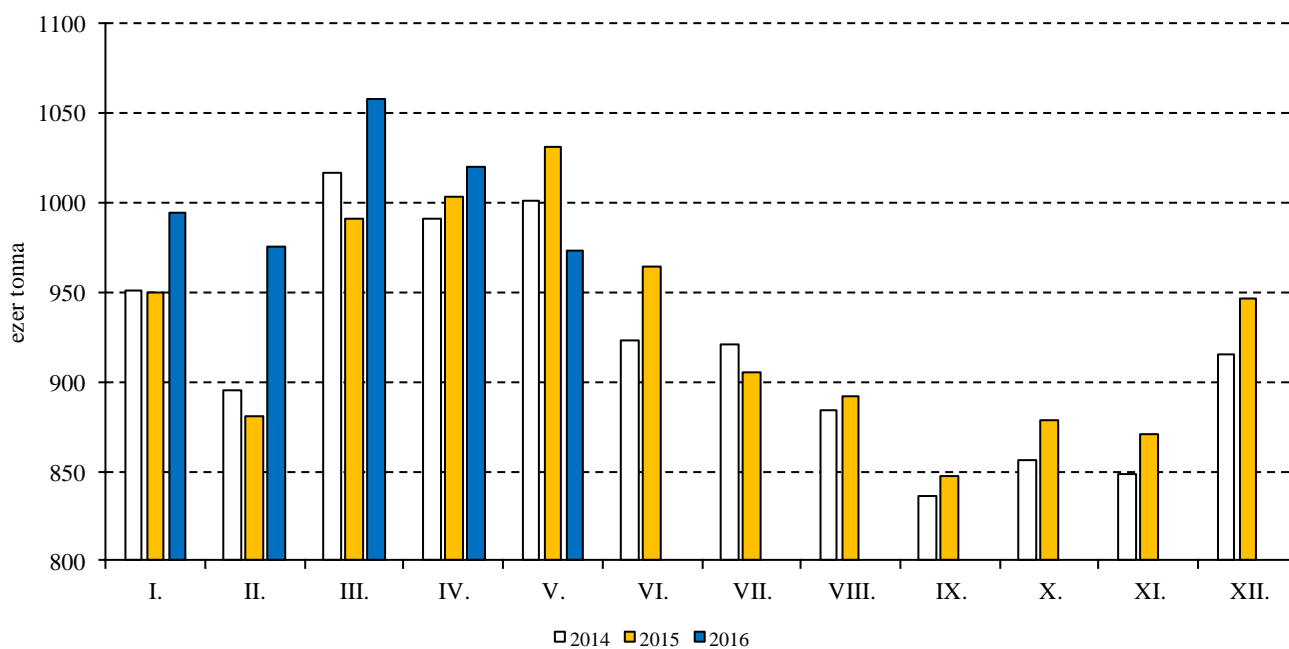
Forrás: Eurostat

24. ábra: A Lengyelországban felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2014-2016)

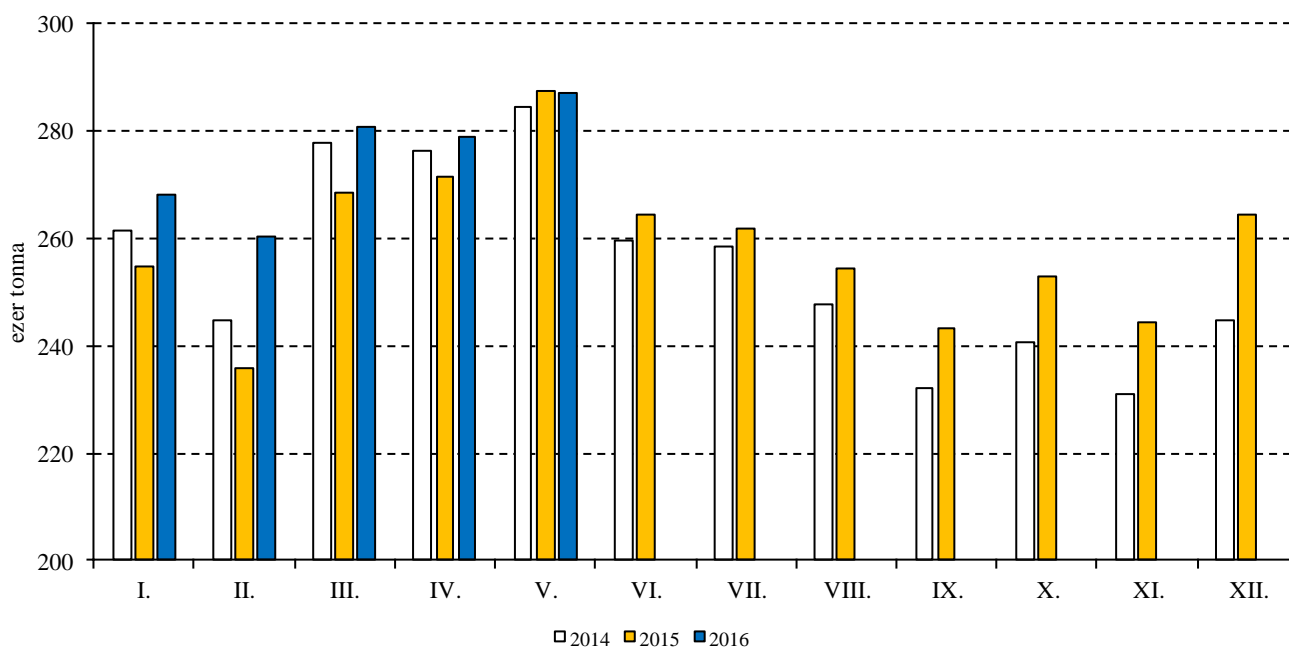
Forrás: GUS

25. ábra: Az Olaszországban felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2014-2016)

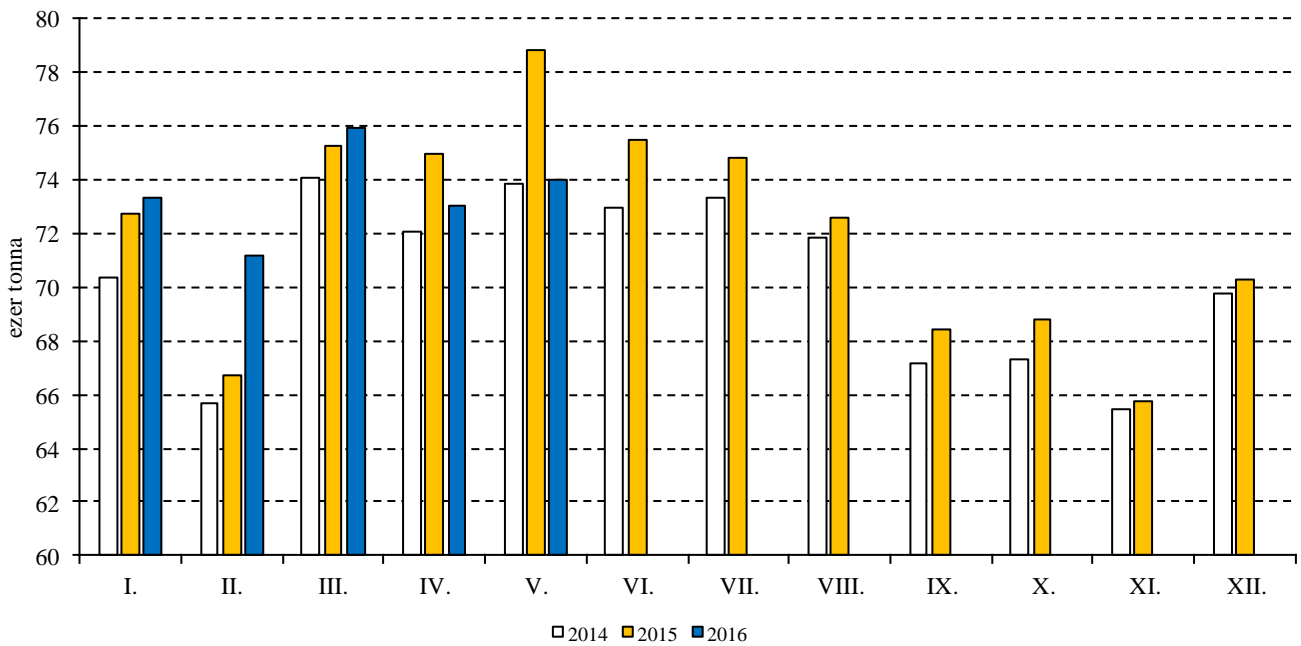
Forrás: AGEA-CLAL

26. ábra: Az Ausztriában felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2014-2016)

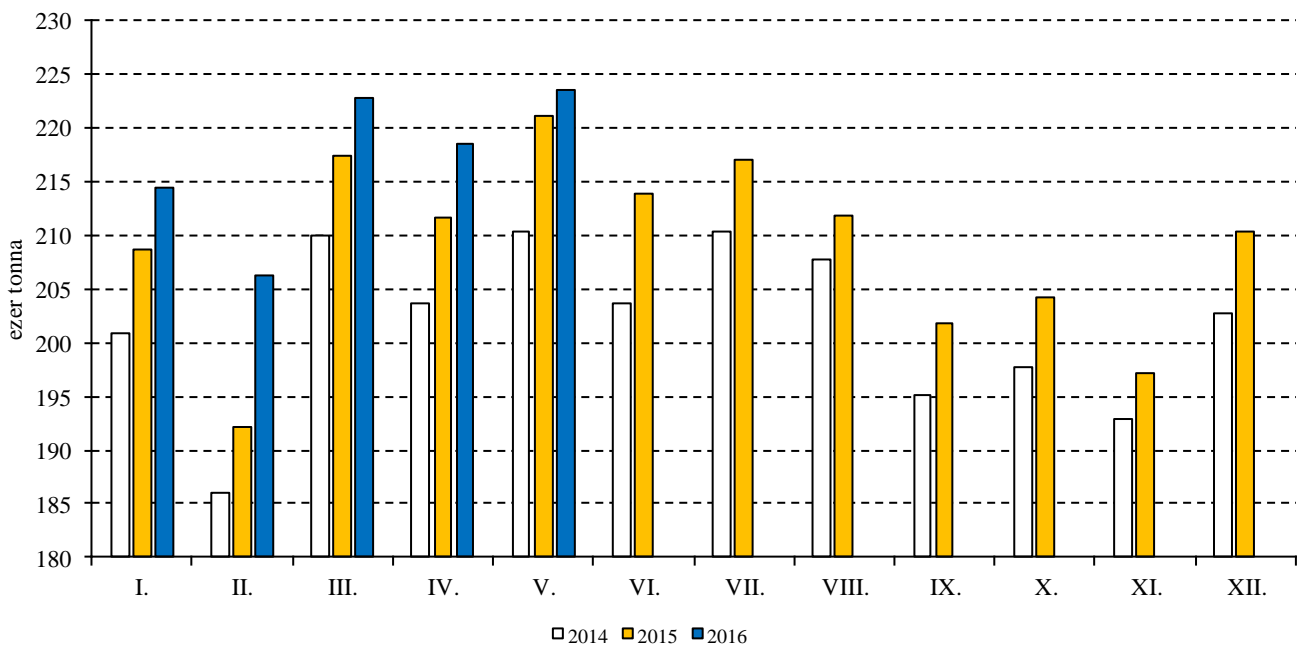
Forrás: AMA

27. ábra: A Szlovákiában felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2014-2016)

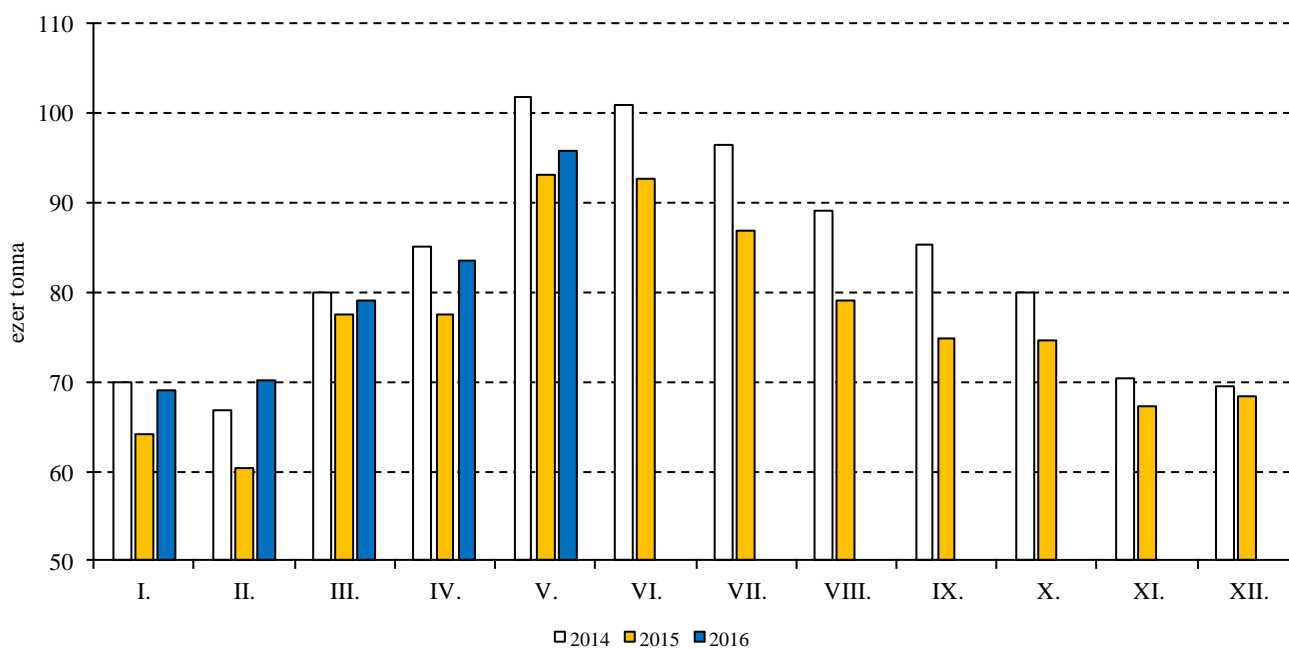
Forrás: APA

28. ábra: A Csehországban felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2014-2016)

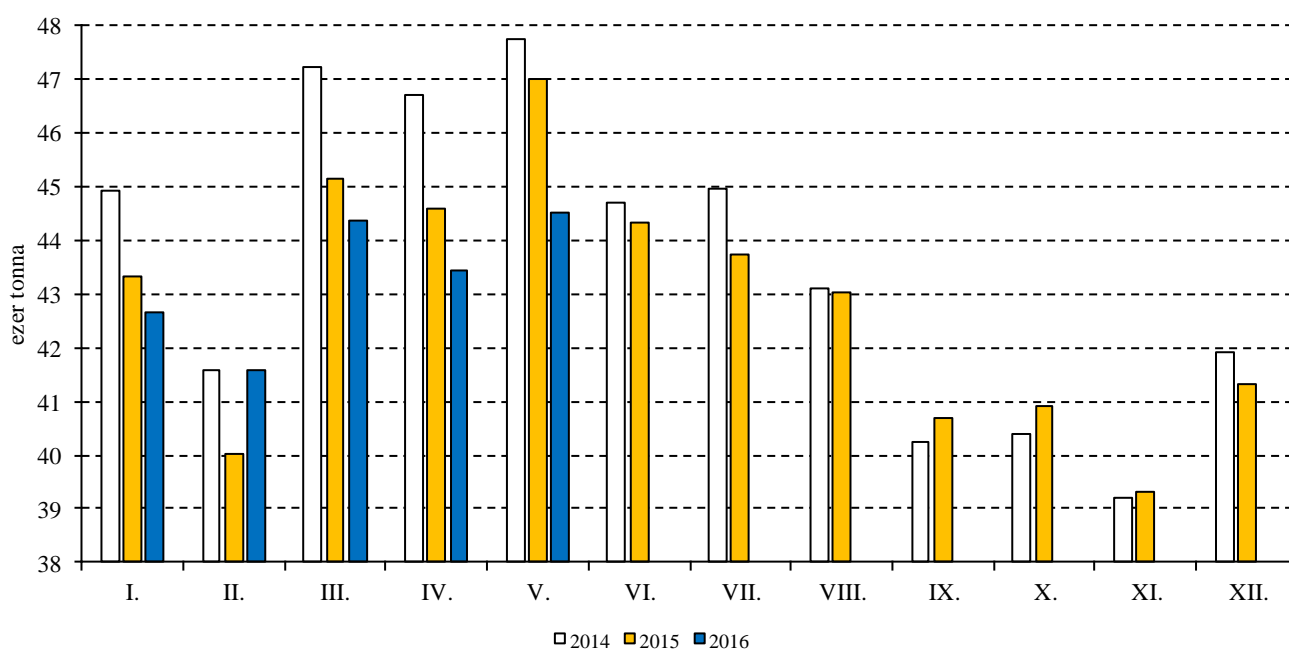
Forrás: MZCR

29. ábra: A Romániában felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2014-2016)

Forrás: INSSE

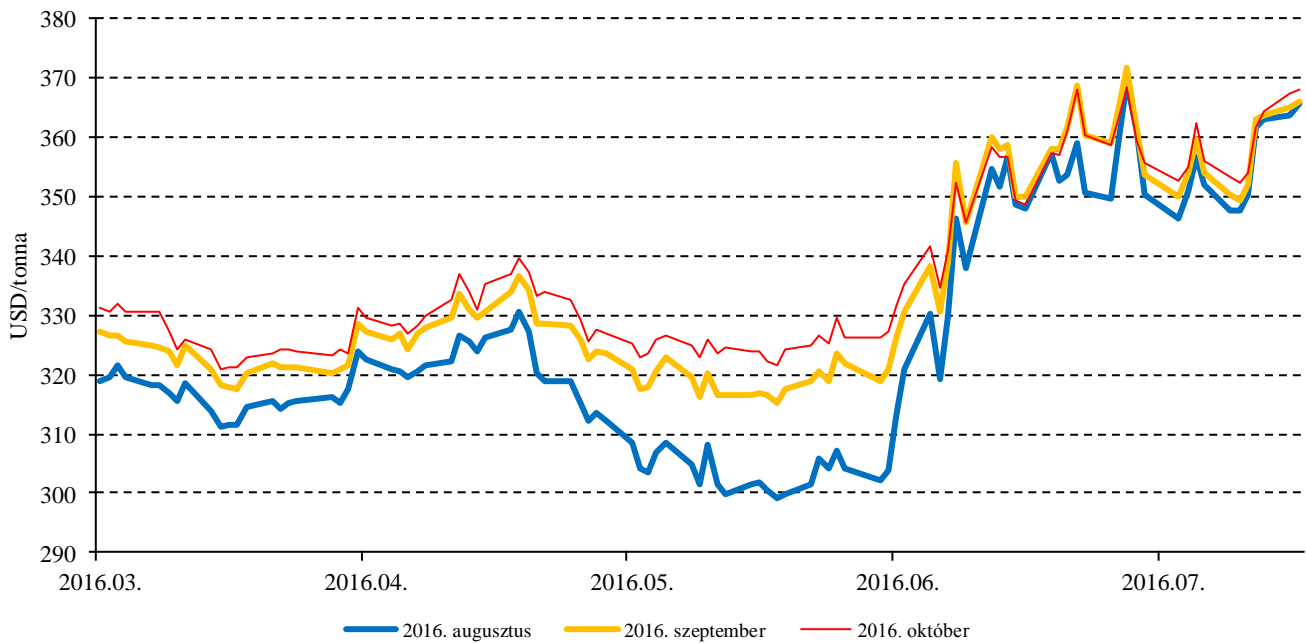
30. ábra: A Horvátországban felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2014-2016)

Forrás: DZS

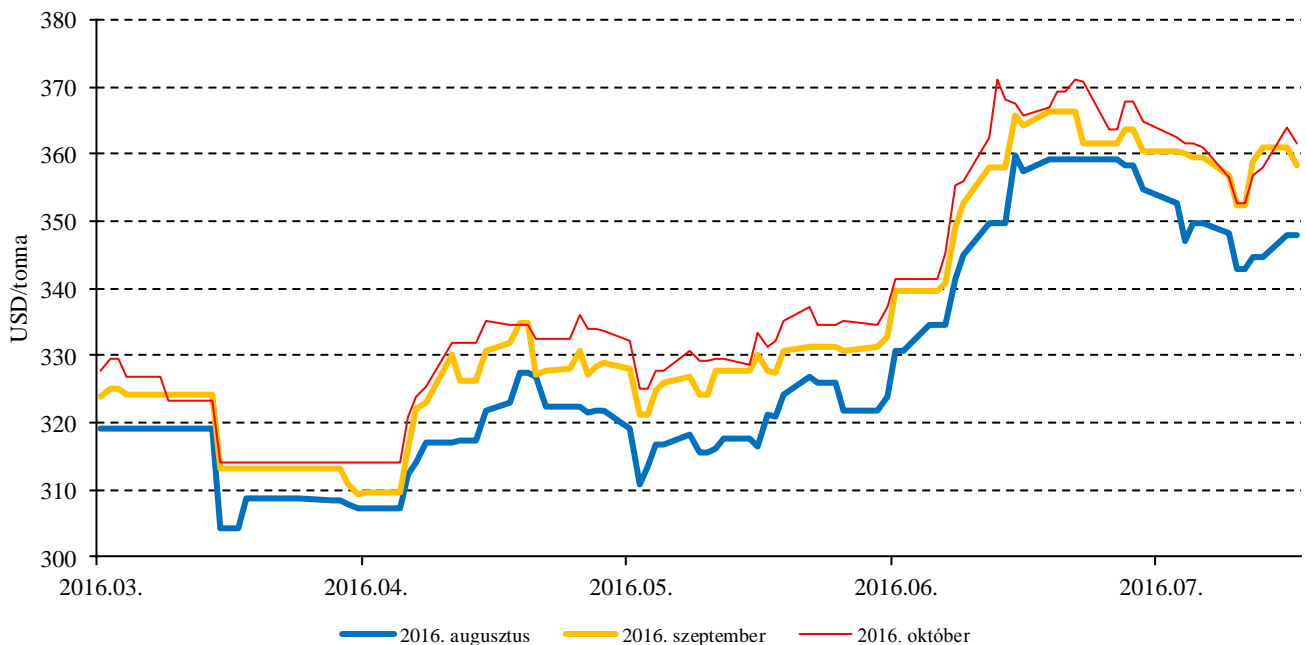
Határidős jegyzések

31. ábra: A III. árkategóriájú nyerstej^{a)} napi jegyzése a chicagói árutőzsdén (2016)

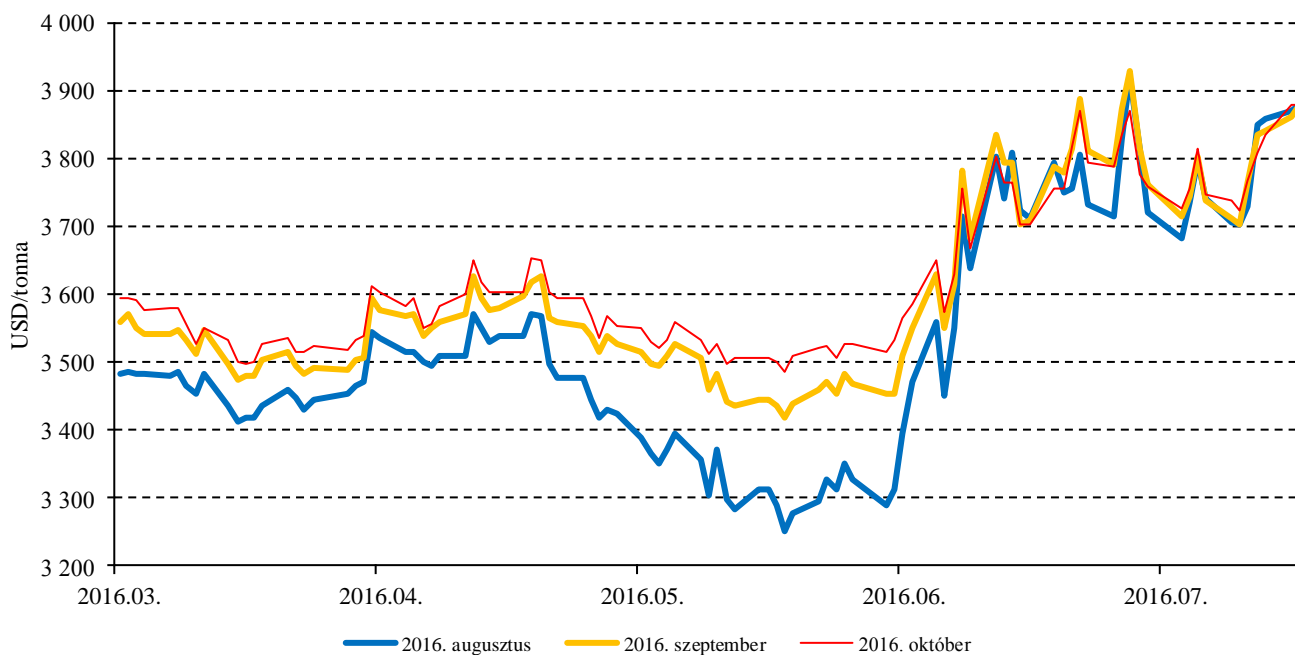
^{a)} A kemény sajtok előállításához felhasznált nyerstej.
Forrás: CME Group – Chicago Board of Trade

32. ábra: A IV. árkategóriájú nyerstej^{a)} napi jegyzése a chicagói árutőzsdén (2016)

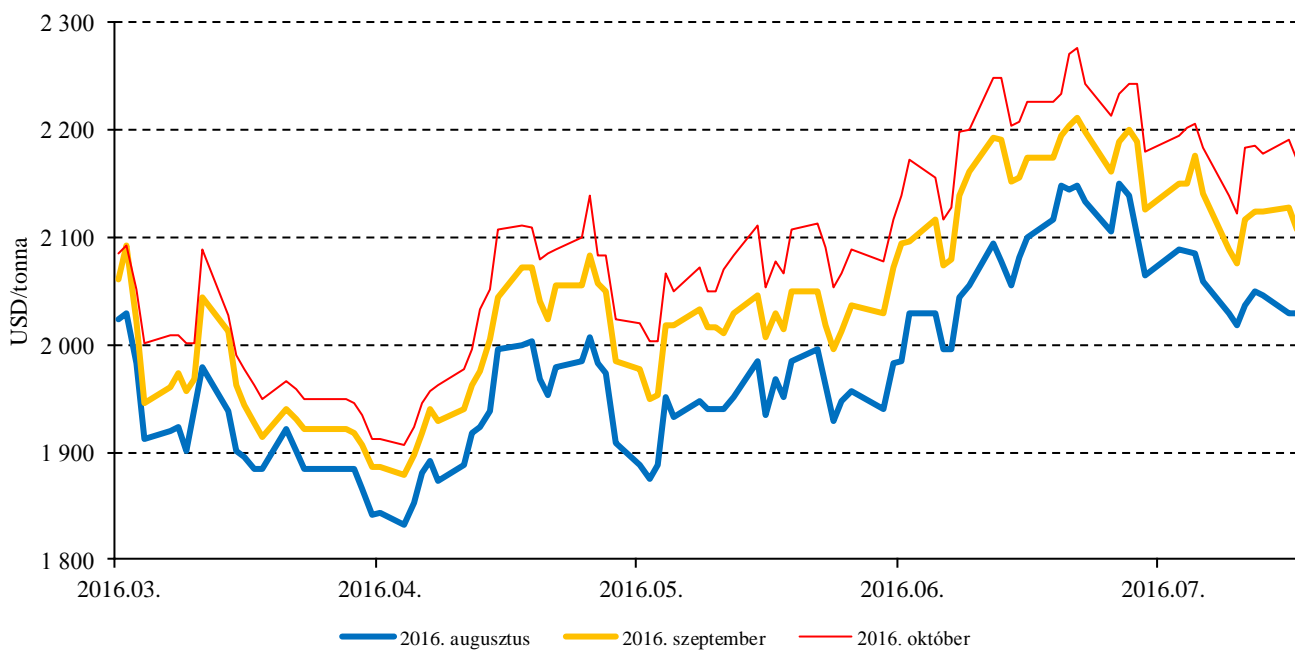
^{a)} A vaj és a tejpor előállításához felhasznált nyerstej.
Forrás: CME Group – Chicago Board of Trade

33. ábra: A sajt napi jegyzése a chicagói árutőzsdén (2016)

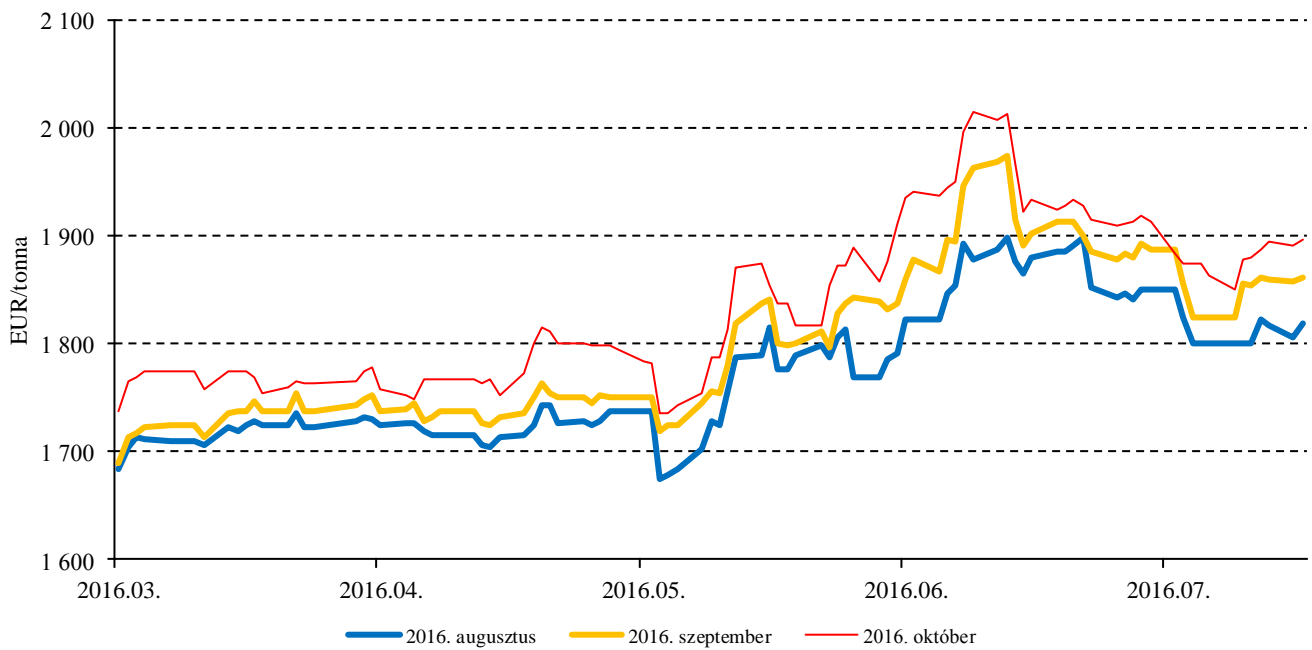
Forrás: CME Group – Chicago Board of Trade

34. ábra: A sovány tejpör napi jegyzése a chicagói árutőzsdén (2016)

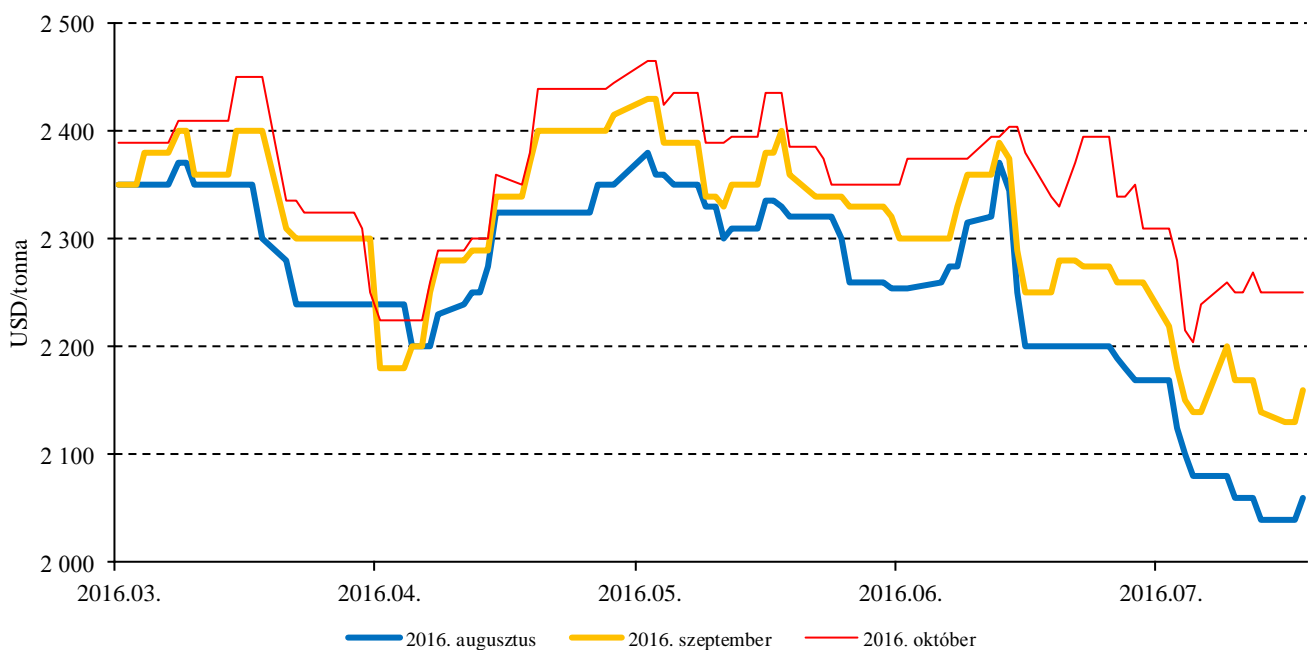
Forrás: CME Group – Chicago Board of Trade

35. ábra: A sovány tejpor napi jegyzése a lipcei árutőzsdén (2016)

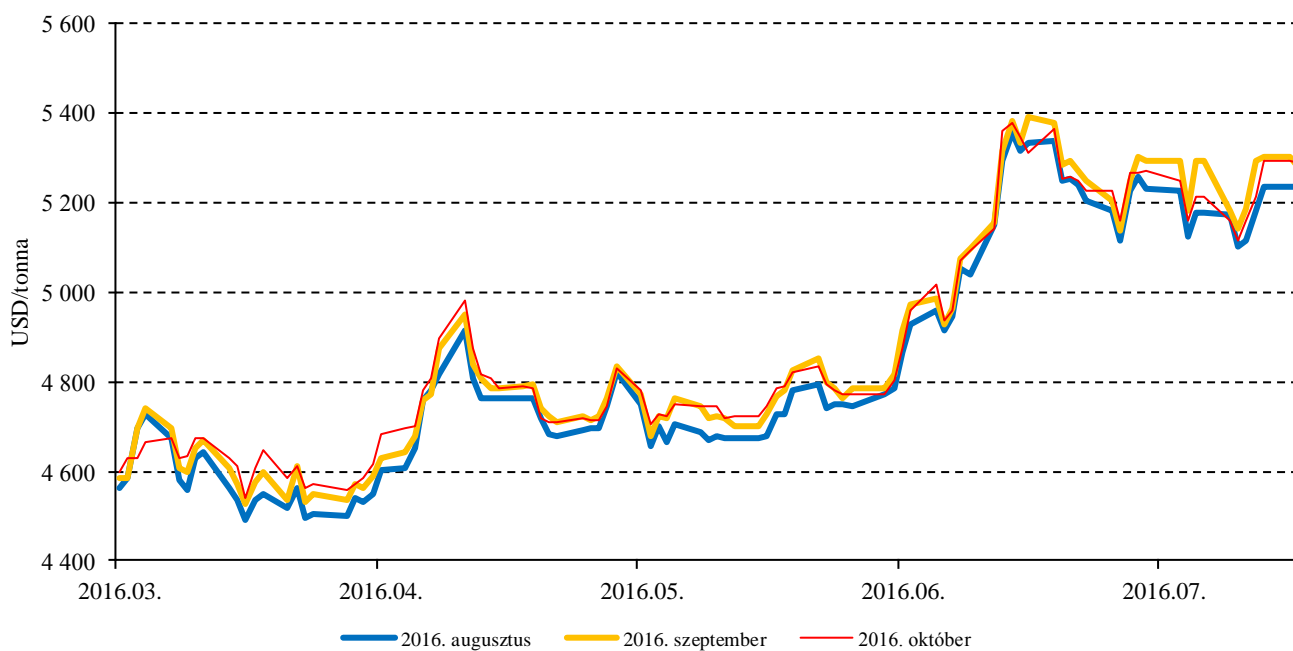
Forrás: European Energy Exchange

36. ábra: A teljes tejpor napi jegyzése az új-zélandi árutőzsdén (2016)

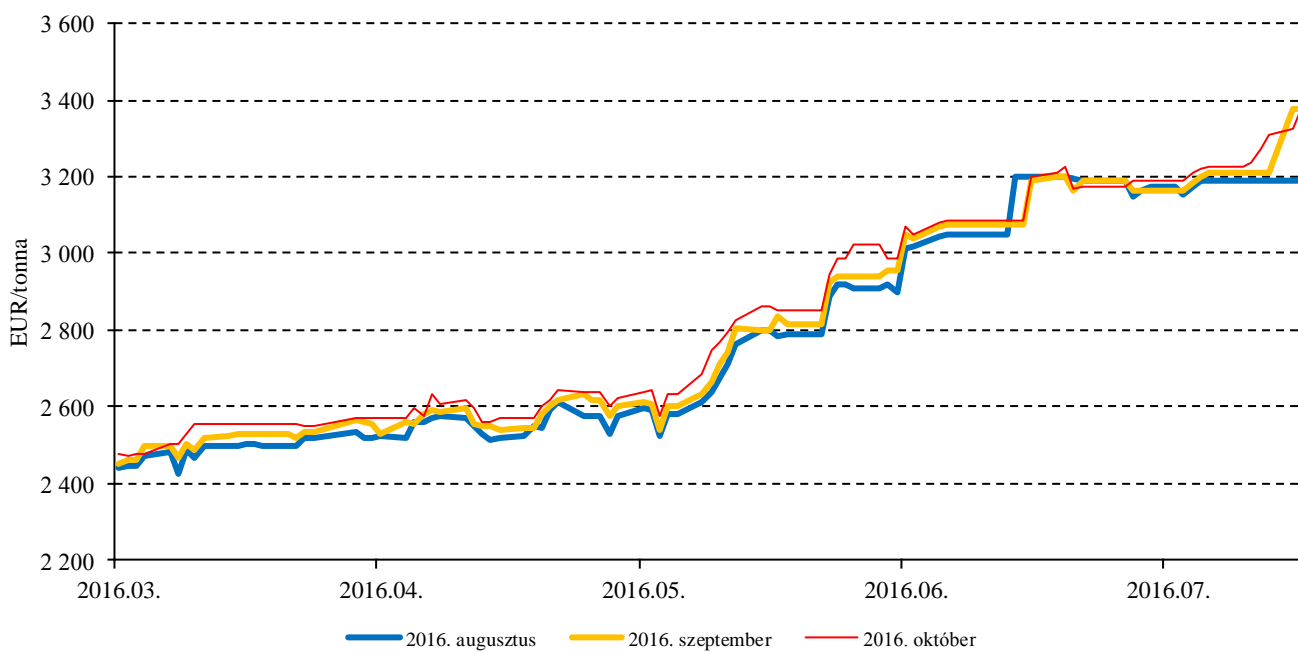
Forrás: NZX

37. ábra: A vaj napi jegyzése a chicagói árutőzsdén (2016)

Forrás: CME Group – Chicago Board of Trade

38. ábra: A vaj napi jegyzése a lipcsei árutőzsdén (2016)

Forrás: European Energy Exchange

Nemzetközi előrevetítések

11. táblázat: Az Európai Unió tejpiaca (2012-2017)

	2012	2013	2014	2015 ^{a)}	2016 ^{b)}	2017 ^{b)}	2016/2015 (százalék)	2017/2016 (százalék)
Tejhasznú tehénállomány (millió egyed)	23,04	23,26	23,32	23,40	23,16	22,86	98,94	98,72
EU-15	17,55	17,82	17,94	18,19	18,10	17,95	99,50	99,20
EU-13	5,49	5,44	5,38	5,22	5,06	4,91	97,00	97,00
Tejhozam (kg/tejhasznú tehén)	6 470	6 483	6 741	6 876	7 042	7 161	102,41	101,69
EU-15	7 057	7 040	7 278	7 368	7 499	7 592	101,78	101,24
EU-13	4 594	4 660	4 951	5 163	5 407	5 582	104,73	103,25
Tejtermelés (millió tonna)	152,14	153,81	159,82	163,58	165,72	166,32	101,31	100,36
EU-15	124,09	125,65	130,79	134,25	135,96	136,54	101,27	100,43
EU-13	28,04	28,16	29,03	29,33	29,76	29,78	101,48	100,04

^{a)} Becslés.

^{b)} Előrevetítés.

Forrás: Európai Bizottság

12. táblázat: A világ tehéntejtermelése (2011-2016)

	2011	2012	2013	2014	2015 ^{a)}	2016 ^{b)}	2015/2014 (százalék)	2016/2015 (százalék)
Európai Unió	138 220	139 000	140 100	146 500	148 100	149 000	101,09	100,61
Egyesült Államok	89 020	91 010	91 277	93 461	94 480	96 345	101,09	101,97
India	53 500	55 500	57 500	60 500	64 000	68 000	105,79	106,25
Kína	30 700	32 600	34 300	37 250	37 250	38 000	100,00	102,01
Brazília	22 449	23 008	24 259	25 489	26 300	27 100	103,18	103,04
Oroszország	31 646	31 831	30 529	30 499	30 025	29 980	98,45	99,85
Új-Zéland	18 965	20 567	20 200	21 893	21 391	20 745	97,71	96,98
Argentína	11 470	11 679	11 519	11 326	11 496	11 650	101,50	101,34
Mexikó	11 046	11 274	11 294	11 464	11 750	11 857	102,49	100,91
Ukrajna	10 804	11 080	11 189	11 152	10 700	10 100	95,95	94,39
Ausztrália	9 568	9 811	9 400	9 700	10 000	10 010	103,09	100,10
Kanada	8 400	8 614	8 443	8 437	8 682	8 685	102,90	100,03
Japán	7 474	7 631	7 508	7 334	7 375	7 340	100,56	99,53
Egyéb	8 741	9 243	9 103	9 302	9 655	10 008	103,79	103,66
Összesen	452 003	462 848	466 621	484 307	491 204	498 820	101,42	101,55

^{a)} Becslés.

^{b)} Előrevetítés.

Forrás: USDA

